

Rechtskundig Weekblad

Vereeniging zonder winstgevend doel

Versijnt elken Zondag

Abonnementsprijs : 100 fr. per jaar

Postcheckrekening N° 3185.22

Alle rechterlijke uitspraken, artikels en andere bijdragen, alsook boeken ter bespreking te zenden aan den secretaris-hoofdopsteller

Mr RENE VICTOR

Justitiestraat, 21, Antwerpen

Opgaaf betreffende intekening en adreswijziging, aanvraag van losse nummers en alle mededeelingen betreffende het beheer te zenden aan den secretaris-schatbewaarder

Mr JOHN STOCKMANS

Mechelsche Steenweg, 201, Antwerpen

DE HERVORMING VAN DE RECHTSPLEGING.

Het Studiecentrum tot Hervorming van den Staat is geen onbekende in de rechtsgeleerde kringen. Verleden jaar publiceerde zijn zevende commissie, die, in het kader van de *Hervorming van den Staat*, de rechterlijke macht bestudeerde, verschillende belangrijke concepten van wet.

Maar het aan deze Commissie toegewezen gebied bleek zoo uitgestrekt, dat zij omgevormd werd in een hoofdcommissie van de Juridische Afdeling van het Studiecentrum. Het werk werd verdeeld onder tien subcommissies. De vruchten van dien arbeid zijn een indrukwekkende reeks van zestig voorontwerpen van wet, vergezeld van evenveel memories van toelichting. (1)

Tachtig juristen, magistraten, advocaten en professoren, uit de verschillende streken van het land, onder voorzitterschap van den heer René Marcq, Stafhouder van de Orde der Advocaten bij het Hof van Verbreking, hebben het procesrecht aan een scherp onderzoek onderworpen en na grondige studiën en diepgaande besprekingen de wijzigingen en innovaties voorbereid, die zij nuttig achtten.

Namen o.a. deel aan deze werkzaamheden de heeren Rolin, raadsheer in het Hof van Verbreking; Gesché, eerste advocaat-generaal bij het Hof van Verbreking; Sand, advocaat bij het Hof van Beroep; Dor, hoogleeraar te Luik;

Ganshof van der Meersch, procureur des Konings; J. P. Haesaert, rector van de Universiteit te Gent; E. Van Dievoet, hoogleeraar te Leuven; F. Van Goethem, hoogleeraar te Leuven; R. Victor, hoogleeraar aan de Universiteit te Brussel; Palms, deurwaarder; Bihin, pleitbezorger.

Wie in een wereld van abstracte wetenschap leeft, zal waarschijnlijk niet met de voorgestelde hervormingen gediend zijn. Het ware voorzeker meer spectaculair geweest, geheel af te breken met onze grondwettelijke organisatie en met de van kracht zijnde wetten, om het recht van den Romeinschen pretor of het gerecht van den heiligen Lodewijk, onder een eik, te kleeden naar onzen tijd en naar ons klimaat.

Het doel van het Studiecentrum was echter niet een ideaal procesrecht uit te vinden, dat waarschijnlijk bestemd zou zijn om een eervolle maar te rustige — een eeuwig rustige — plaats in te nemen in de rechtskundige bibliotheken.

Zijn doel was tevens bescheidener en praktischer. Het oogmerk van de commissies was hervormingen voor te stellen, die voor een onmiddellijke verwezenlijking zouden vatbaar zijn. Daarom ook werd een bijzonder strenge methode toegepast. Al de voorstellen kregen den vorm van een voorontwerp van wet, voorafgegaan door een memorie van toelichting. Deze discipline had een dubbel voordeel. Zij noopte eerst de leden niet slechts tot het nauwkeurig bestudeeren van de beginselen, maar ook tot het uitwerken van de toepassingsmiddelen. In het

(1) *Hervorming van de Rechtspleging*, 3 deelen (125 fr.). Bij het Studiecentrum tot Hervorming van den Staat (Shell-Building, Bureau 114), Ravensteinstraat, 60, Brussel.

(2) Wij hebben deze voorstellen besproken in het *Rechtskundig Weekblad*, van 24 October 1937.

procesrecht is misschien wel dit laatste het moeilijkst. Meermalen, zoo schrijft de heer Marcq in de inleiding, hebben de leden van de Commissies met ontzetting de verre en opeenvolgende weerklanken gewaar geworden van een wijziging, die zij eerst beschouwd hadden als onbeduidend in een tekst van rechtspleging. Het tweede voordeel van de gebruikte methode was onmiddellijk bruikbare ontwerpen te leveren.

De voorgestelde hervorming van de rechtspleging raakt niet slechts de burgerlijke rechtspleging, maar ook de rechterlijke inrichting, de bevoegdheid, de strafvordering, de rechtspleging in verbreking en de procedure vóór de arbeidsgerechten.

Het is niet mogelijk hier al die concepten van wetten samen te vatten. Wij zullen ze doorloopen, vele onder hen overslaan, en bij zekere even stil houden.

RECHTERLIJKE INRICHTING

In zake rechterlijke organisatie worden drie voorstellen overgenomen, die reeds verleden jaar gepubliceerd zijn geworden: de recrutering en de bezoldiging der magistratuur, de enkele rechter in burgerlijke zaken en het voorzitterschap van de buitengewone rechtbanken. (2) Daarbij komen nu het vraagstuk van de pleitbezorgers en de inrichting van de griffies.

De pleitbezorgers.

Sinds lang reeds wordt geschreven en getwist over het behoud of de afschaffing van het ambt van pleitbezorger. Beide stellingen hebben hardnekkige verdedigers. Dit netelig vraagstuk heeft ook de bevoegde commissie van het Studiecentrum in twee kampen verdeeld, die beide voet bij stuk hebben gehouden en beide hun bewijsvoering publiceren.

De memorie die tot de afschaffing van het ambt van pleitbezorger besluit, voorziet een stelsel, waarbij rekening wordt gehouden met de belangen van al de betrokkenen. Vooreerst zouden geen nieuwe pleitbezorgers meer benoemd worden. Hun aantal zou dus langzaam verminderen, terwijl hun toestand terzelfdertijd zou verbeteren.

Wanneer zij, na een zeker aantal jaren, niet meer talrijk genoeg zullen zijn om de behoorlijke uitoefening van het ambt te verzekeren, zou de tweede maatregel toegepast worden: geleidelijk worden meer en meer zaken aan-

gewezen, waarvoor de tusschenkomst van de pleitbezorgers niet meer vereischt zal worden. Aldus zou het verdwijnen van dit ambt geschieden zonder eenig nadeel voor wie ook.

Griffies en griffiers.

De *inrichting van de griffies* kan merkkelijk verbeterd worden door de stipte toepassing van de moderne regelen van organisatie. De schikking der lokalen dient logisch en functioneel opgevat te worden. De meubilering moet bestaan uit de gepaste bureaux en classeermeubelen.

Er wordt aanbevolen machines te gebruiken, waar zij nuttig kunnen zijn. Natuurlijk moet het gebruik van de schrijfmachine veralgemeend worden. Tegenwoordig is het mogelijk 5 en zelfs meer onuitwisselbare exemplaren op sterk papier te bekomen door één enkel typen. Terzelfdertijd als de minuut kunnen dus een voldoende aantal afschriften vervaardigd worden om oogenblikkelijk elk verzoek der belanghebbers te voldoen.

Naast vele andere wijzigingen die voorgesteld worden, in zake berichten van deskundigen, processen-verbaal van getuigenverhoor, handelsregister, werd ook een vereenvoudigde en snelle *heffingswijze van de rechten op de gerechtelijke akten* bedacht. Het recht van terolbrenging zou derwijze vastgesteld worden, dat het als een forfait zou kunnen beschouwd worden voor de vaste en de evenredige rechten die later voor de in dezelfde zaak gevelde vonnissen of arresten zouden verschuldigd zijn. De meeste beslissingen, t.w. deze waarvan de waarde een zeker bedrag niet overschrijdt, en die slechts vatbaar zijn voor de heffing van het vast recht of van het recht van 2 t.h., zouden dus vrijgesteld worden van het recht op de minuut. Zoo zouden de formaliteiten in verband met het incasseeren van talrijke kleine rechten en de vertraging die er uit voortspruit voor de uitgifte der vonnissen, afgeschaft worden.

Om de inkomsten van den Staat ongeveer ongewijzigd te laten, zou het nieuw recht bedragen: in de vrederechten 40 fr., in de rechtbanken van eersten aanleg en van koophandel 100 fr., in de Hoven van Beroep 200 fr. en in het Hof van Verbreking 500 fr.

Een soortgelijk recht, « recht van inleiding » genaamd, zou geheven worden bij de inschrijving van de zaken die aanleiding geven tot een bevelschrift.

De *tegenwoordigheid van den griffier op de civiele terechtzitting* schijnt grootendeels overbodig. Is zijn rol in correctionele zaken en in politiezaken gewichtig, in de burgerlijke zaken is zij onbeduidend. De griffier maakt het audiëntieblad op, waarin de gang der opgeroepen zaken opgeteekend wordt. Maar de voorzitter houdt zelf ook een rol. Hij schrijft de vonnissen en arresten over: maar dat kan beter buiten de gerechtszaal geschieden.

Er wordt voorgesteld een onderscheid te maken tusschen de strafzaken en de burgerlijke zaken. In gewone politiezaken, correctionele en crimineele zaken, staat de griffier den rechter bij in al de akten van zijn ambt. Hij kan zich echter door den griffier laten bijstaan bij het opmaken van de processen-verbaal, waarbij de bijstand van den griffier onmisbaar blijkt in het belang van de rechtsbedeeling. Dienvolgens worden natuurlijk nieuwe regelen voorgeschreven voor het opmaken van het audiëntieblad.

BURGERLIJKE RECHTSVORDERING

Het onderzoek in burgerlijke zaken en zaken van koophandel.

De wijze waarop de gewone zaken door de rechtbanken worden geïnstrueerd, is misschien wel het belangrijkste deel van het beleid der justitie. Het geldt hier inderdaad een alledaagse praktijk, welke door het meerendeel der magistraten en der advocaten beoefend wordt en die toepasselijk is op de meerderheid van de aan het gerecht onderworpen zaken.

Het van kracht zijnde systeem is dit van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering van 1806. Dit eerbiedwaardig gerechtelijk monument, waarvan de grondslagen grootendeels geworpen werden door koninklijke ordonnantiën uit de XVIIIe en zelfs uit de XVIIe eeuw, heeft sinds lang scherpe critiek te verduren. Niet-tegenstaande de gegronde bezwaren die tegen dit wetboek aangevoerd werden, zijn de rechters en de advocaten er heden ten dage nog altijd toe gehouden, te procederen zooals hun voorgangers uit den tijd der draagstoelen en der diligenties het deden.

Het is gemakkelijk op de gebreken van die rechtspleging te wijzen en te besluiten dat de traagheid van de procedure, het nutteloos formalisme, de plaats dienen te ruimen voor een goedkoope, snelle en eenvoudige wijze van procederen. Maar door wat zal men het bestaande systeem vervangen? Vooraleer deze vraag te

beantwoorden, heeft de bevoegde commissie van het Studiecentrum tot Hervorming van den Staat een uitgebreid onderzoek ingesteld. Zij heeft verscheidene door rechtsgeleerden opgemaakte ontwerpen en de jongste buitenlandsche wetgevingen ter zake bestudeerd. Geen dezer stelsels bleek echter in zijn geheel bij ons toegepast te kunnen worden. Wel werd ervan onthouden wat van nut kon zijn voor een nieuwe en bij ons land aangepaste wijze van procederen in burgerlijke zaken.

In de eerste plaats diende bepaald aan wie de leiding van het proces zou worden toevertrouwd. Tegenwoordig wordt de instructie van de burgerlijke zaken aan de partijen zelf overgelaten. Deze handelwijze gaat niet zonder ernstige bezwaren. Om deze te verhelpen zou men het beleid van de gedingen aan den rechter kunnen toevertrouwen. Deze inquisitoriale rechtspleging, waarbij de rechter optreedt zooals de onderzoeksrechter in strafzaken, bestaat in zekere landen en werd ten deele in Frankrijk ingevoerd bij het decreet van 30 October 1935.

In België zou dit radicaal stelsel echter weinig bijval oogsten. De partijen zouden niet gaarne de initiatieven om hun belangen tot hun recht te doen komen, aan de rechtbank overlaten. Daarenboven zou het aantal rechters vermeerderd moeten worden.

Een zeer genuanceerde hervorming wordt voorgesteld. De partijen bereiden zelf de zaak voor, maar het wordt den rechter tevens mogelijk gemaakt het oog te houden op de ontwikkeling van de instructie en kennis te nemen van het dossier vóór de pleidooien.

Het hoofdbestanddeel van dit stelsel is het *dossier van de rechtbank*. Voor elke op de rol ingeschreven zaak wordt een dossier aangelegd, dat de zaak volgt voor al de rechtscolleges die ervan moeten kennis nemen. Het keert eindelijk terug naar de griffie, waar het geopend werd. De volgende stukken worden er in neergelegd: het origineel van het exploit tot inleiding en de conclusiën van partijen, de door den griffier gelijkluidend verklaarde afschriften van de opgemaakte processen-verbaal en van de beslissingen die in de zaak werden getroffen, de origineelen van de verslagen. De partijen moeten elkander, op den dag zelf van de neerlegging, een afschrift mededeelen van al de stukken die door hen op de griffie neergelegd zijn geworden. Alle niet-medegedeelde stukken kunnen uit het debat worden verworpen.

In gebeurlijk geval kan de jurisdictie, waarbij het geschil aanhangig is, het dossier doen verbeteren of aanvullen. Dit laatste bevat uitsluitend processtukken. Alle andere documenten, die kunnen dienen tot voorlichting der rechters over de feitelijke bestanddeelen van de zaak, zullen, zooals voorheen, aan de rechtbank overhandigd worden bij het sluiten der debatten. Het dossier staat steeds ter beschikking van de magistraten en van de partijen, van hun advocaten en hun pleitbezorgers.

Daar de partijen verplicht zijn hun conclusiën in het dossier ter griffie neer te leggen, kunnen zij ervan vrijgesteld worden ze elkaar te beteekenen. Hetzelfde geldt voor de proces-verbaal en de verslagen van deskundigen.

Het gedingdossier zal vooral nuttig zijn wanneer beroep wordt ingesteld bij een hogere jurisdictie. Vroeger moesten de « kwaliteiten » aan het geveld vonnis toegevoegd, om aan het Hof den vorigen gang der zaak te doen kennen. Zij waren echter aanleiding tot vele moeilijkheden en werden bij koninklijk besluit van 24 December 1935 afgeschaft en vervangen door de mededeeling van de bestreden beslissing en van het beschikkend gedeelte van de conclusiën. Daardoor wordt de hogere jurisdictie echter onvolledig ingelicht en worden ook nieuwe kosten veroorzaakt. Het overmaken van het gedingdossier aan het Hof van Beroep of het Hof van Cassatie heft deze bezwaren op.

De *behandeling van de zaak* zelf door de rechtbank wordt ook diep gewijzigd. De zaken worden opgeroepen in een vaste kamer van inleiding, die niet alleen de zaken onder de verschillende kamers van de rechtbank moet uitdeelen, maar zelf onmiddellijk uitspraak doet op eenvoudige conclusiën, over de zaken waarin één van de partijen niet verschijnt of die tot geen debatten aanleiding geven.

De andere zaken worden bij de aangeduide kamers ingeschreven. Binnen de maand na den voor de verschijning bepaalden dag, legt de verweerder zijn conclusie ter griffie neer. De eischer legt op zijn beurt zijn repliek neer binnen de maand na die neerlegging. De kamer-voorzitter kan die termijnen wijzigen. Hij gaat ook na of ze nageleefd worden. Dan is de zaak gereed om gepleit te worden en wordt zij opgeroepen. Op den gestelden dag houdt de voorzitter de zaken aan, die bijzonderen spoed eischen of die slechts een kort debat vergen. Dit heeft hij reeds uit het dossier kunnen op-

maken. De meer ingewikkelde zaken worden naar een latere terechtzitting verzonden.

De *kamervoorzitter* krijgt een bijzondere bevoegdheid voor de zaken die aan zijn kamer toebedeeld werden. Niet alleen wordt hij er mede gelast te waken voor het naleven der termijnen. Hij kan ook, op verzoek van de partijen, verschillende maatregelen treffen. Hij heeft de macht om, zonder op de eindbeslissing te prejudicieeren, op verzoek van een van partijen alle conservatoire maatregelen of alle maatregelen van vooronderzoek te bevelen, en wanneer partijen het eens zijn, of zelfs op verzoek van een van de partijen, indien er gevaar bij het verwijl is, alle andere maatregelen tot onderzoek te gelasten.

De bevoegdheid van den voorzitter van de kamer ter zake sluit deze van den voorzitter van de rechtbank uit. Zijn beslissingen verbinden echter in geen geval de rechtbank of de partijen.

Verder kan hij nog, in elken stand van de zaak, de partijen oproepen in de raadkamer om een vereeniging te beproeven. Het proces-verbaal van minnelijke schikking heeft dan dezelfde kracht als een vonnis en de uitgifte ervan wordt van de uitvoeringsformule voorzien.

Het executoriaal beslag.

Het executoriaal beslag wordt geregeld bij titel VIII van boek V van deel I van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering, gewijzigd bij koninklijk besluit van 30 Maart 1936. Deze bepalingen zijn zorgvuldig herzien geworden, met het doel alle overbodige formaliteiten af te schaffen. De vereenvoudiging mocht echter niet te ver worden doorgedreven, want vele formaliteiten zijn er noodig om de belangen van den beslaglegger, den beslagene of den deurwaarder te vrijwaren.

De belangrijkste innovatie, die voorgesteld wordt, is het aanleggen van een *dossier van het beslag* op de griffie van de burgerlijke rechtbanken. Het eerste stuk van dit dossier, op naam van de beslagen partij gesteld, zal zijn een afschrift van het proces-verbaal van inbeslagneming. Zullen er verder bijgevoegd worden: een afschrift van de beslissingen die zouden genomen zijn ingeval er zich vanwege de beslagen partij of vanwege derden moeilijkheden zouden hebben voorgedaan, een afschrift van elk verzet en eventueel een afschrift van het proces-verbaal van niet-bevinding.

Naast het dossier houdt de griffier een re-

pertorium op fiches, dat de namen van de beslagen partijen in alfabetische orde vermeldt. Daarin schrijft hij de voornaamste inlichtingen in omtrent de beslagleggingen, de processen-verbaal van vergelijking, elk verzet.

Het dossier van het beslag biedt de volgende voordeelen. Het zal het opmaken van de processen-verbaal van vergelijking veel gemakkelijker maken. Wanneer een deurwaarder, die wil beslag leggen, bevindt dat de goederen reeds aangeslagen zijn, mag hij slechts een proces-verbaal van vergelijking opmaken. Het gebeurt echter dikwijls dat de beslagene verzuimt kennis te geven van het vroeger gelegd beslag. Volgens de voorgestelde hervorming zal de deurwaarder, vóór hij beslag legt, het repertorium nazien. Indien hij bevindt dat er reeds beslag is gelegd, zal de griffier hem het afschrift van de vroegere inbeslagneming overhandigen en de vergelijking zal gedaan worden op dit afschrift.

Verder kunnen uit het dossier van het beslag nuttige inlichtingen geput worden door de schuldeischers die op het punt staan een duur proces te beginnen of executie-middelen aan te wenden. Dit dossier zal eveneens kunnen dienen om den staat van kennelijk onvermogen van niet-kooplieden vast te stellen. Deze procedure wordt bij een ander concept van wet bepaald. Het zal ook met nut geraadpleegd worden in zake faillissement.

Indien deze documentatie omtrent het beslag geheel openbaar was, zou er misbruik van kunnen gemaakt worden. Om dit te vermijden wordt de raadpleging ervan slechts toegestaan aan de schuldeischers die in het bezit zijn van een executorialen titel, en aan de belanghebbenden die daartoe bij bevelschrift van den voorzitter van de rechtbank de toelating mochten hebben bekomen. Van de gelichte beslagen wordt geen melding meer gemaakt, evenals van de inbeslagnemingen die van vóór drie jaren dagteekenen.

Een tweede belangrijke innovatie is de instelling van een *rechter der tenuitvoerleggingen*. Deze heeft tot opdracht met meer spoed dan onder de toepassing van het Wetboek van 1806 mogelijk is, de moeilijkheden die zich in den loop van de executie voordoen, op te lossen. Het executorial beslag, bij voorbeeld, kan vooral vertraagd worden door bezwaren door de beslagen partij zelf gemaakt en door terugvordering vanwege derden.

De aanspraken van den beslagene worden nu

onderworpen aan den voorzitter. Deze echter kan slechts ten voorloopigen titel uitspraak doen over de betwistingen aangaande de executie. Hebben de bezwaren van den beslagene een schijn van grond, zoo moet de voorzitter de schorsing van de uitvoering gelasten en moeten partijen zich, wat de eigenlijke toedracht van de zaak betreft, voor de rechtbank voorzien. Een dubbele instantie is hier dus noodig. Daarenboven wordt het geschil als een gewone burgerlijke zaak door de rechtbank behandeld.

Er wordt voorgesteld deze betwistingen te brengen voor den rechter der tenuitvoerleggingen, bij elke rechtbank aangesteld. Deze magistraat, die één of meer terechtzittingen per week zal houden, zal zonder verwijl uitspraak kunnen doen na een zeer eenvoudige procedure.

Ook de eischer die een in beslag genomen goed opvordert, zal tegen een bepaalden dag en op korten termijn dagvaarden voor den rechter der tenuitvoerleggingen.

De bedrieglijke insolventie.

In de praktijk stelt men al te dikwijls vast dat een gewetenlooze schuldenaar zijn goederen doet verdwijnen, om ze te onttrekken aan de vordering van zijn schuldeischer. En deze laatste moet het bedrog meestal ontwapend aanschouwen. Wel beschikt hij over de paulinische vordering, maar de stricte voorwaarden waaraan zij onderworpen is, maken het den schuldeischer zeer lastig voldoende bewijzen aan te voeren.

Om een einde te maken aan de vrijwillige tekortkomingen van den schuldenaar te kwader trouw worden de volgende middelen aangeprezen: de aanpassing van den lijfswang en de invoering van de burgerlijke bankbreuk.

De toepassing van den *lijfswang* is tegenwoordig zeer beperkt en wordt belemmerd door voorwaarden, die de uitvoering ervan praktisch onmogelijk maken. De lijfswang zou uitgesproken moeten kunnen worden, niet alleen voor de teruggaven, de schadevergoeding en de kosten, wanneer deze het gevolg zijn van een bij de strafwet voorzien feit of van een ongeoorloofde daad, moedwillig en te kwader trouw gepleegd, maar ook voor de inning van elke pecuniaire veroordeeling, wanneer de schuldenaar zich vrijwillig insolvent heeft gemaakt, zelfs gedeeltelijk, sedert het instellen van de vordering of gedurende het jaar dat het vonnis voorafgaat, waarbij zijn kennelijk onvermogen wordt verklaard ingevolge een ander voorontwerp van

wet. De lijfswang kan niet één jaar overschrijden. De voor het onderhoud bestemde som zou 150 frank voor 30 dagen onderhoud bedragen.

Indien de tot lijfswang veroordeelde schuldenaar zich niet op den bepaalden dag op de gevangenis aanmeldt, zal het niet meer, zooals nu, de deurwaarder zijn die er mede gelast zal worden hem op te leiden. Dit is een opdracht die niet bij den aard van zijn ambt past. De procureur des Konings zal voor de tenuitvoerlegging van den lijfswang zorgen.

Een tweede middel om den schuldeischer tegen een oneerlijken schuldenaar te beschermen is *de burgerlijke bankbreuk*.

Artikel 391bis van het Strafwetboek oefent een heilzamen invloed uit op een bepaalde categorie schuldenaars: zij die veroordeeld zijn tot uitkeeringen voor onderhoud. Een soortgelijke bepaling, met een algemeene draagwijdte, zou op de oneerlijke schuldenaars kunnen toegepast worden. Het concept van wet van het Studiecentrum bepaalt dat elke persoon, die bij een in kracht van gewijsde gegane rechterlijke beschikking veroordeeld is geworden tot het vervullen van sommige verplichtingen of tot het doen van sommige betalingen, dit vrijwillig niet zou hebben gedaan, met gevangenisstraf zal getraft worden.

Verder worden zekere wettelijke presumpties van vrijwillige niet-uitvoering opgesomd, naar het voorbeeld van de artikelen 573 en volgende van het Wetboek van koophandel betreffende de bankbreuken. Komen daaronder voor: overdreven uitgaven, aankopen die niet in verhouding zijn met de middelen, het voorleggen van bedrieglijke of overdreven schuldvorderingen, enz...

STRAFVORDERING

De verdediging tijdens het vooronderzoek

Het vooronderzoek, zooals dit geregeld is bij het Wetboek van Strafvordering van 1808, wordt gekenmerkt door de uitgestrektheid van de bevoegdheid die aan den onderzoeksrechter toegekend is. Deze beschikt over de meest uitgebreide macht over de personen en over de goederen, om de bewijzen van schuldigheid bijeen te brengen. Hij oefent, ten minste in principe, zijn functie uit zonder dat de beklaagde of de verdediging er toezicht kan op houden.

Deze gestrengheid werd door een reeks fragmentaire wetten gemilderd. De ingevoerde

wijzigingen zijn nochtans ontoereikend. Vóór zijn verschijning voor de raadkamer heeft de beklaagde niet het recht vaststellingen te doen plaats hebben, de besluiten van deskundigen te bespreken, enz. Het moet echter erkend dat in de praktijk onze magistratuur, zooveel het in haar macht was en dit het opsporen van de waarheid niet benadeelde, grootendeels het evenwicht heeft hersteld tusschen de beschuldiging en de verdediging. Er moest echter voor gezorgd worden de huidige praktijk in de wetgeving in te voegen en zekere nieuwe waarborgen aan de verdediging te schenken. Dit is het object van het ontwerp dat door het Studiecentrum wordt gepubliceerd.

Een eerste hervorming ter zake is de uitbreiding van de rechten van de verdediging, wat in het bijzonder de *tegenwoordigheid van de advocaten* bij de verhooren en plaatsopnemingen betreft. Van den zesden dag die volgt op de inbeschuldigingstelling door den onderzoeksrechter, mag de raadsman van den verdachte aanwezig zijn op de ondervragingen van den verdachte. Indien de raadsman opmerkingen te maken heeft, worden deze in het proces-verbaal opgenomen. Hij heeft ook het recht op het einde van elke maand, met ingang op den dag van de inbeschuldigingstelling, inzage te verkrijgen van het dossier. Dit is ook toegestaan aan den advocaat van de burgerlijke partij. De onderzoeksrechter heeft echter het recht om bijzondere redenen deze mededeeling drie dagen uit te stellen. Hij kan ze ook dikwijler toelaten. In algemeenen regel zullen de beklaagde, de burgerlijke partij en hun raadsman aanwezig mogen zijn bij de plaatsopnemingen. Natuurlijk moeten dezelfde rechten aan het openbaar ministerie erkend worden.

Den beklaagde wordt het recht gegeven *requesten* in te dienen, ten einde zekere verrichtingen te doen gelasten. Dit kon totnogtoe alleen de procureur des Konings. Weliswaar is het een vast gebruik geworden, dat de raadsman van de partijen bij den onderzoeksrechter aanzoeken om sommige verrichtingen, als het verhoor van zekere getuigen of confrontaties. Bij het ontwerp wordt dit gebruik wettelijk bekrachtigd.

Het request moet met redenen omkleed zijn en door een advocaat worden geteekend. Deze twee voorwaarden strekken er toe te vermijden dat de verdachte den onderzoeksrechter zou lastig vallen met ijdele of zelfs dwaze aanvra-

gen. Indien de rechter oordeelt dat het request niet hoeft ingewilligd te worden, dan wijst hij het af bij een met redenen omkleed bevelschrift. Inderdaad, het hooger beroep vóór de kamer van inbschuldigingstelling zou het onderzoek van de zaken stil leggen.

Het ontwerp van wet somt de verrichtingen op waartoe het request mag strekken: schouwen ter plaatse, verhooren van getuigen en deskundigen, confrontaties, opheffen van beslag, enz.

Het *deskundigen-onderzoek* heeft een overwegende belangrijkheid in vele strafzaken. Men verwijt soms aan de deskundigen die door den onderzoeksrechter worden aangesteld, dat zij eerder zouden geneigd zijn om de beschuldiging te staven. Die indruk stemt echter niet overeen met de werkelijkheid. Er wordt niet gedacht aan de talrijke buiten vervolgingstellingen, op advies van de deskundigen uitgesproken, die onbekend zijn omdat die zaken het stadium van het onderzoek niet hebben overschreden. Trouwens is de deskundige niet de deskundige van het parket, zooals soms gezegd wordt, maar wel de medewerker van den onderzoeksrechter, die een onpartijdig magistraat is. Dit is ook de reden waarom de onderzoeksrechter geheel vrij moet zijn bij de keuze van den deskundige, in wien hij volle vertrouwen moet kunnen stellen.

Dit belet echter niet dat het nuttig zou zijn aan de beklaagden en aan de burgerlijke partijen toe te laten het deskundigen-onderzoek te doen volgen door bevoegde personen die hun vertrouwen bezitten. Het ontwerp voorziet dat die partijen ieder een *technisch raadsman* kunnen aanwijzen, die aan de agregatie van den onderzoeksrechter onderworpen is.

De opdracht van den technischen raadsman bestaat er in, aanwezig te zijn bij de verrichtingen van de deskundigen en deze opmerkzaam te maken op de verificaties die hij noodig acht. Hij mag dus voorstellen doen. De deskundigen blijven echter meester over hun onderzoek. Het past evenwel dat de deskundigen in hun bericht de opmerkingen van hun collega's opteekenen en kort de redenen opgeven waarom zij er geen rekening met gehouden hebben.

De hier samengevatte regeling van de verdediging tijdens het vooronderzoek blijkt practisch en doeltreffend te zijn. Het particulier belang komt tot zijn recht, zonder echter het openbaar belang dat met het onderzoek gemoeid is, in het gedrang te brengen.

Het Hof van Assisen

De criminalisten zullen met groote belangstelling de uitgebreide memorie lezen, welke gewijd is aan het hof van assisen. Deze instelling wordt tot in haar grondvesten onderzocht. De voordeelen en de nadeelen van de jury worden gewikt en gewogen. Na een overzicht van de verschillende middelen die aangewend kunnen worden om de nadeelige gevolgen van de rechtspleging van de assisen te keer te gaan, wordt besloten tot de uitbreiding van de bevoegdheid der correctionele rechtsmachten.

De voorgestelde hervorming zou het gezag van het hof van assisen, zetelende als hooge crimineele rechtsmacht, versterken en den regelmatigen gang van het gerecht begunstigen, door al de misdrijven die niet van buitengewoon zwaren aard zijn, naar de bestendige rechtsmachten te verwijzen.

Een diep doordacht criterium wordt voorgesteld om de respectieve bevoegdheid van het hof van assisen en van de correctionele rechtbank te onderscheiden. De jury moet optreden om deze straffen op te leggen, die in een zekere mate den schuldige uit de samenleving sluiten. Het hoort dat deze definitieve afkeuring van de sociëteit uitgesproken worde door zij die rechtstreeks de openbare opinie vertegenwoordigen. Zouden alleen crimineele straffen zijn, de doodstraf, de levenslange dwangarbeid en de levenslange hechtenis. De wezenlijke correctionele straffen, integendeel, zijn deze die de verbetering van den schuldige op het oog hebben en zijn wederopvoeding en wederaanpassing bij het maatschappelijk leven begunstigen.

De toepassing van dit criterium onderstelt de wijziging van de wettelijke qualificatie van de straffen. De tijdelijke crimineele straffen veranderen van aard. Zij worden correctionele straffen. De opsluiting en de tijdelijke dwangarbeid worden dus afgeschaft en vervangen door gevangenisstraffen van gelijken duur. De bevoegdheid van de correctionele rechtbanken wordt dienvolgens uitgebreid tot al de misdrijven, die de wet nu straft met een straf welke twintig jaar dwangarbeid niet te boven gaat.

De correctionele straffen, die de tijdelijke crimineele straffen vervangen, zijn:

- 1° De gevangenisstraf van vijf jaar, die de opsluiting van vijf jaar vervangt;
- 2° De verlengde correctionele gevangenisstraf, die meer dan vijf jaar en ten hoogste

twintig jaar bedraagt; zij wordt in de plaats gesteld van de opsluiting van meer dan vijf jaar en den tijdelijken dwangarbeid;

3° De correctioneele hechtenis, die de tijdelijke hechtenis van denzelfden duur vervangt.

De verlengde correctioneele gevangenisstraf is van den eersten, den tweeden of den derden graad, naar gelang zij meer dan vijf en ten hoogste tien, meer dan tien en ten hoogste vijftien, meer dan vijftien en ten hoogste 20 jaar bedraagt.

De verandering van den aard der straffen laat al de regelen van strafvordering onverlet. Alleen de bevoegdheid ondergaat een wijziging: de correctioneele rechtbanken zullen kennis nemen van de misdrijven, die met verlengde correctioneele gevangenisstraf worden gestraft.

Deze hervorming brengt de afschaffing mede van de correctionalisatie van de misdaden en stelt een juridisch eerlijker stelsel in de plaats.

* * *

Deze samenvattingen van enkele concepten van wet geven slechts een gering idee van het monumentaal werk, dat wij hier bij den lezer introduceeren. Hun beknoptheid laat het bij voorbeeld niet toe vast te stellen hoe nauwkeurig de voorontwerpen van wet uitgewerkt zijn.

Ook wordt een veel uitgestrekter domein bestreken, dan de onderwerpen, waaraan wij in 't bijzonder onze aandacht hebben geschonken, het te denken geven. Worden o.m. nog behandeld: de mededeeling aan het openbaar ministerie, het getuigenverhoor, het deskundigenonderzoek, de verzoening vóór het gerecht, de beslissingen op verzoekschrift, het beslag onder derden, het conservatoir beslag op onroerende goederen, het leggen van de zegels en de inventaris, de gerechtelijke verdeelingen en veilingen, de arbitrage, het faillissement, de rechtspleging in verbreking, enz., enz...

De voorgestelde hervormingen munten uit door een dubbele hoedanigheid. Zij zijn eenzijdig vooruitstrevend. Wanneer het nuttig bleek werd afgebroken met de oude regelen en werden deze door nieuwe en dikwijls origineele concepten vervangen. Anderzijds gaan zij de perken niet te buiten van wat heden mogelijk is. Kortom, deze hervorming van de rechtspleging beteekent een groote vooruitgang en een aanzienlijke verbetering van ons rechtswezen, en zij is vatbaar voor een onmiddellijke verwezenlijking.

TH. VAN PUYVELDE,

Advocaat bij het Hof van beroep te Brussel,

RECHTSPRAAK

225

HOF VAN BEROEP TE BRUSSEL

28 December 1938.

Voorzitter: Mr. Torsin.

Raadsheeren: MM. Ernst de la Graete en Debeil.

Op. Min.: Mr. De Vooght.

Pleiters: Mters Haest en De Vis.

FISCAAL RECHT: BELASTING OP HET INKOMEN. — ONVOLLEDIGE OF ONNAUWKEURIGE BOEKHOUDING. — GEBREK AAN VOLDOENDE BEWIJS.

Bescheiden die geen regelmatige boekhouding uitmaken kunnen niet in aanmerking komen om een klaar en deugdelijk bewijs van beweerde werkelijke inkomsten te leveren.

Van Eynde t/ Beheer der rechtstreeksche belastingen.

Aangezien requirant in den wettelijken tijd zijn verzoek ingediend heeft tegen de beslissing van den Directeur der belastingen in datum van 15 Januari 1938;

Aangezien requirant verzet aantekent tegen

zijn belasting op de inkomsten van het dienstjaar 1936;

Aangezien de grondslag van den bestreden aanslag overeenkomt met het gemotiveerd uitgebracht advies door de belastingcommissie bijeengeroepen krachtens de verschillende bepalingen der bestaande wetten;

Dat het derhalve aan den belastingplichtige behoort het bewijs van zijn overbelasting in te brengen;

Aangezien requirant bij zijn conclusiën voor het Hof vraagt dat een deskundige zou aangesteld worden om zijn boekhouding te onderzoeken en dus de juiste cijfers van zijn betwiste inkomsten te bepalen;

Maar aangezien volgens den inspecteur belast met het onderzoek van de boekhouding van requirant, de ontvangsten van requirant niet vermeld zijn in de hem voorgelegde bescheiden volgens de werkelijkheid en naar den inhoud van een dagboek waarin de ontvangsten werden geboekt. De ontvangsten zijn bepaald bij raming, bij middel van wekelijksche opgaven en zijn berekend overeenkomstig theoretische verkoopprijzen door den bond der «Vrije Beenhoudersvereniging» voorgehouden;

Aangezien dergelijke bescheiden geen regelmatige boekhouding uitmaken en dus niet kunnen dienen om een klaar en deugdelijk bewijs voor te brengen van de inkomsten door requirant gedaan in het dienstjaar in kwestie;

Dat in die omstandigheden de benoeming van een deskundige werkelijkheid als nutteloos voortkomt;

Om die beweegredenen :

Het Hof,

Gelet op artikels 4, 30, 34 tot 38 der wet van 15 Juni 1935;

Gehoord ter openbare terechtzitting, den heer Voorzitter Torsin in zijn verslag en den Eersten Advocaat generaal Collard-de Sloovere in zijn eensluidend advies;

Verklaart het verzoek ongegrond, wijst het af en verwijst requirant in de kosten.

226

BURGERLIJKE RECHTBANK TE ANTWERPEN

2e Kamer. — 15 Maart 1939.

Voorzitter : Mr Moreels.

Rechters : MM. Meir en Janssens.

O. M. : Mr van Hille.

Pleiter : Mter Cornet.

INTERNATIONAAL PRIVAAT RECHT. — ECHTSCHIEDING. — ECHTELINGEN VAN ENGELSCHEN NATIONALITEIT. — VERWIJZING. — WOONPLAATS.

In zake echtscheiding moet men de nationale wet der partijen volgen.

Er moet een reden van echtscheiding bestaan en in de vreemde wet, nationale wet der partijen, en in de Belgische wetgeving.

Wanneer de vreemde wet (in casu de Engelsche wetgeving) naar de plaatselijke wetgeving verwijst, moet nochtans de Belgische rechter de vreemde wet toepassen. Het systeem van de «verwijzing» is tegenstrijdig met het Belgisch stelsel van internationaal privaatrecht.

Cunningham t/ Moss.

Aangezien de rechtspleging regelmatig is;

Aangezien de verweerster alhoewel behoorlijk gedagvaard niet verschijnt, noch een gemachtigde voor haar;

Overwegende dat de rechtbank van Antwerpen bevoegd is, daar aanlegger thans te Antwerpen woont en dat hij er tot 1926 laatst met zijne echtgenoot gewoond heeft;

Overwegende dat partijen van Engelsche nationaliteit zijn en dat bijgevolg volgens de vaste rechtspraak van deze rechtbank, de persoonlijke wet van partijen moet toegepast worden in zoverre deze wetgeving redenen van echtscheiding kent, bestaande in de Belgische wetgeving;

Overwegende weliswaar dat de Engelsche wet in zake echtscheiding tot de wetgeving van het domicilie verwijst, doch dat deze verwijzing tegenstrijdig is met het principie van souvereiniteit van ons land en met onze wetgeving over het internationaal

privaat recht (zie Burgerlijke Rechtbank van Antwerpen, 8 Februari 1939);

Dat dienvolgens de Engelsche wetgeving dient toegepast;

Overwegende trouwens dat het Engelsche recht, wanneer het naar de wetgeving van het domicilie verzendt, door domicilie verstaat eene woonplaats in het vreemde land zonder geest van terugkomst, wat in zake niet het geval is;

Overwegende dat de redenen aangehaald door aanlegger zoowel in de Engelsche wet als in de Belgische wetgeving bestaan;

Dat namelijk uit de bestanddeelen der zaak blijkt dat verweerster haar man kwaadwillig verlaten heeft sedert meer dan drie jaren, om naar Engeland te gaan en dat zij daar verdachte betrekkingen met een anderen man heeft aangeknoopt, welke van zwaren beleedigenden aard voor aanlegger zijn;

Om deze redenen :

Rechtdoende bij verstek;

Alle verdere of tegenstrijdige besluiten verwerpende, gehoord den heer Van Hille, subsituut van den Prokureur des Konings in zijn eensluidend advies, verklaart den eisch gegrond;

Dienvolgens staat de echtscheiding toe ten laste van verweerster;

Machtigt dienvolgens aanlegger het vonnis te doen overschrijven.

NOTA. — Zie in zelfden zin vonnis Burg. Rechtb. Antwerpen, 8 Febr. 1939, R. W. 1939. Met reden zegt overigens de Rechtbank dat zelfs indien men de wet van de woonplaats moest volgen, men nochtans rekening zou moeten houden met het feit dat door woonplaats de Engelsche wetgeving eene plaats «verstaat in het vreemde land zonder geest van terugkomst», anderzijds moest men zelfs de stelling van de verwijzing aannemen zou het te gemakkelijk zijn door een verandering van woonplaats wetsontduiking te plegen.

227

BURGERLIJKE RECHTBANK TE DENDERMONDE

25 Februari 1939.

Voorzitter : M. Van Ginderachter.

Pl. : Mters P. De Schryver (Antwerpen), Van Halest Orban (St Niklaas).

VERBINTENIS. — BIJZIT. — BESTELLINGEN AAN LEVERANCIERS.

De minnaar wiens bijzit zich bij leveranciers laat doorgaan als wettelijke echtgenoot, is solidair aansprakelijk met haar voor de betaling der schulden wanneer hij deze leveranciers den waren toestand niet bekend maakte, hen in den waan liet dat er een wettelijk huwelijk bestond, en wanneer de bestellingen met zijn stilzwijgende toestemming geschieden.

Tienrien t/ V. P.

Gehoord partijen in hunne middelen en besluiten;
Gezien de stukken;

Overwegende dat de vraag er toe strekt beide verweerders solidair te hooren veroordeelen tot betaling eener som van 30.365,50 fr. wegens levering van kleedingstukken aan de eerste verweerster in de jaren 1937 en 1938;

Overwegende dat noch de werkelijkheid der levering noch het bedrag ervan betwist worden;

Overwegende dat bij de bestelling eerste verweerster zich valschelijk liet doorgaan als de echtgenoot van tweeden verweerder Joseph P., dat zij de leveringen, zoowel als de briefwisseling liet sturen aan het adres van dezen laatste, op naam van «Mevrouw P.»; dat volgens eischeres, Joseph P. door zijne handelingen of minstens door zijn stilzwijgen, medeplichtig zou zijn aan de verschalking omtrent de echte identiteit van eerste verweerster; dat eischeres dan ook, tegenover beide verweerders, op grond van medeplichtigheid aan dezelfde fout, een solidaire veroordeeling vordert tot het betalen der kwestieuze rekening;

Overwegende dat tweede verweerder te vergeefs ontkent er schuld aan te hebben dat eerste verweerder door eischeres als zijne wettige echtgenoot werd aanzien; dat, gezien zijn dagelijkschen omgang en zijne intieme verhoudingen met eerste verweerster, hij noodzakelijk op de hoogte moest zijn van de talrijke aankopen van kledingstukken door de eerste verweerster vanaf Juni 1935 tot Februari 1938 gedaan, onder den naam van «Mevrouw P.»; dat het hem niet kan ontsnapt zijn dat de leveringen, de facturen en de briefwisseling op zijn adres onder den naam van «Mevrouw P.» werden gestuurd; dat hij zelfs facturen in handen moet gehad hebben, vermits hij, als geldschiet, noodzakelijk een zeker toezicht op de uitgaven zijner bijzit moest uitoefenen; dat uit het strafrechtelijk onderzoek blijkt dat tusschen de twee verweerders talrijke discussies over geldkwesties hebben plaats gehad, wat een bewijs te meer is dat tweede verweerder op de hoogte moest zijn van wat de uitgaven zijner bijzit betrof; dat het overigens geen oogenblik kan aangenomen worden dat de eerste verweerster gedurende jaren tientallen en tientallen bestellingen zou gedaan hebben onder den naam van «Mevrouw P.», zonder dat tweede verweerder iets daarvan zou bemerkt hebben;

Overwegende dat tweede verweerder in stede van eischeres van den waren toestand te verwittigen, haar in den waan heeft gelaten dat eerste verweerder zijne wettige echtgenoot was en dat de bestellingen met zijne toestemming geschieden; dat hij aldus een fout heeft begaan welke hem, solidair met eerste verweerster, aansprakelijk maakt voor het betalen der kwestieuze rekening;

Om deze redenen :

De Rechtbank;

Alle verdere en tegenstrijdige besluiten van de hand wijzende;

Veroordeelt beide verweerders solidair om aan eischeres te betalen de som van 30.365,50 fr., met de ngerechtigde intrest en de kosten, de gerechtskosten, op taxaat.

Abonneert U op Rechtskundig Weekblad

228

RECHTBANK VAN KOOPHANDEL TE ANTWERPEN

8 Juni 1938.

Voorzitter : M. J. R. C. Mertens.

Rechters : MM. J. Raes en L. Vandersteen.

Referendaris : M. Beckers.

Pleiters : Mters Wittemans en F. Wildiers.

HANDELSRECHT. — WANPRESTATIES EN ONEERLIJKE MEDEDINGING. — KOOPVERBREKING TEGENOVER DERDEN.

1. Wanneer er een verbod bestaat van uitvoer van Piver-artikelen naar een ander land dan datgene waarvoor zij verkocht zijn geworden (Marocco), ten einde prijsverschil te voorkomen, is de invoer van dergelijke artikelen van Antwerpen naar Nederland, om ze aldaar beneden den vastgestelden prijs te verkoopen, een wanprestatie en kan een bewarend beslag op deze goederen te Antwerpen geschieden.
2. Een vraag van veroordeeling tot schadevergoeding te Antwerpen ingediend door het huis Piver te Parijs tegen de invoerende Nederlandsche firma, op grond van bewezen wanprestaties is ontvankelijk, niettegenstaande gemis aan contractueel verband.
3. De rechtstreeksche verkoopsverbreking kan tegenover derden op grond van verbod van uitvoer uit Marocco aangevraagd worden.

Parfumerie L. T. Piver t/ G. Henssen.

Gezien de geboekte inleidende dagvaarding van 6 Januari 1938 beteekend;

Aangezien de eisch strekt :

1° tot de veroordeeling van verweerder te betalen aan aanlegster de som van 100.000 frank ten titel van schadevergoeding wegens wanprestaties en oneerlijke mededinging, waarvan verweerder zich plichtig heeft gemaakt;

2° tot de verklaring dat de aangeslagen goederen, bij toepassing van artikel 1184 en 1382 Burgerlijk Wetboek, ingevolge de aanvraag van koopverbreking door aanlegster aangevraagd tegenover Isaac Hasson voor de Rechtbank van Casablanca, zullen moeten worden teruggegeven aan aanlegster door verweerder en in geen geval zullen aan verweerder mogen afgegeven worden;

3° tot de verklaring dat er eene compensatie zal worden gemaakt tusschen de fabriekswaarde, die de aangeslagen goederen voor aanlegster hebben op het oogenblik der afrekening en de schadevergoeding die verweerder aan aanlegster zal te betalen hebben;

4° tot de veroordeeling van verweerder te betalen aan aanlegster der som van 1000 frank ten titel van schadevergoeding voor het ongegrond kortgeding door hem tegen aanlegster ingediend in dato 30 December 1937;

5° tot de veroordeeling aan verweerder te betalen de kosten des gedings;

Aangezien de Rechtbank van Koophandel van Antwerpen bevoegd is om over den eisch te kennen en deze eisch eveneens gegrond is;

1° *Bevoegdheid*

Aangezien de Rechtbank van Koophandel van

Antwerpen bevoegd is om over den eisch te kennen; Aangezien inderdaad verweerder woonst gekozen heeft te Antwerpen bij zijn raadsman Meester Frans Wildiers door exploit van deurwaarder Schmidt in dato 30 December 1937;

Aangezien de huisvesting niet beperkend is tot het geding in handlichting van het bewarend beslag op de goederen gelegd krachtens de toelating verleend in dato 15 December 1937 door den heer Voorzitter der Rechtbank van Koophandel van Antwerpen op verzoekschrift van deurwaarder Schnap-hauf in dato 14 December 1937 (geboekt te Antwerpen, een blad, geen verzending, den 18 December 1937 - deel 1122 blad 57 vak 1, Ontvangen 15 fr., get. de Ontvanger : onleesbaar);

Aangezien deze woonstverkiezing in algemeene termen gegeven is en alhoewel rechtstreeks betrekking hebbende op het kortgeding noodzakelijkerwijze moet in betrekking gesteld worden met al hetgeen het onderwerp van dit geding aangaat, naar aanleiding van het bezwarend beslag door aanlegster gelegd op 28 kisten parfumerie artikelen, aangekomen te Antwerpen per s.s. «Tourcoing» en zich thans bevindende in het stapelhuis onder bewaring van de Comptoir Maritime Osterrieth;

Aangezien inderdaad, de handlichting van dit bewarend beslag onderworpen is aan de beslissing welke zal geveld worden betreffende den huidige eisch ten gronde en de betwisting bestaande op het bewarend beslag noodzakelijkerwijze onderworpen is en afhangt van den grond der zaak;

dat zoowel handlichting van bewarend beslag als teruggave der aangeslagen goederen als eisch in schadevergoeding samenhangend en verknocht zijn;

Aangezien dit zoodanig is dat de heer Voorzitter dezer Rechtbank beslissende op grond van het exploit in kortgeding in dato 30 December 1937 in handlichting van het bewarend beslag, een bevel heeft uitgesproken in dato 14 Januari 1938 (waarvan geboekt gelijkvormig afschrift) waardoor hij verklaart «dat het wenschelijk voorkomt het beslechten van dit geschil (ten gronde der zaak) af te wachten om aangaande het al dan niet intrekken van het bestreden bevelschrift eene beslissing te nemen»;

Aangezien de woonstkiezing van verweerder dus evenwel en noodzakelijkerwijze het huidige geding aanbelangt, zijnde ontstaan naar aanleiding van het bewarend beslag gelegd in dato 15 December 1937 op 20 kisten parfumerie-artikelen;

Aangezien de Rechtbank van Koophandel van Antwerpen dus wel bevoegd is om over den eisch te kennen;

2. Ten gronde :

(a. Principeeskwestie.)

Aangezien de eisch gegrond is en verweerder zich plichtig gemaakt heeft tegenover aanlegster van wanprestaties en oneerlijke mededinging bij, toepassing van artikel 1184 en 1382 Burgerlijk Wetboek door gedurende de vijf laatste jaren de Piver-artikelen aangekocht te hebben van Isaac Hasson te Casablanca, door bemiddeling van zekeren Mitrani, om ze dan te doen verkoopen onder de prijzen door aanlegster voor den verkoop in Nederland vastgesteld,

door de firma's waarvan hij zelf deel uitmaakt of waarachter hij zich schuilt;

Aangezien inderdaad, uit de bestanddeelen der zaak voorkomt en namelijk uit de niet voorgebrachte facturen door Mitrani opgesteld in dato 10 December 1937 op naam van verweerder, uit de niet voorgehaalde faktuur opgesteld door aanlegster op naam van I. Hasson te Casablanca in dato 28 October 1937 en het niet voorgebrachte cognossement betreffende het vervoer der 20 kisten parfumerie-artikelen van Casablanca naar Antwerpen, dat de genaamde I. Hasson, van Casablanca, eene partij parfumerie-artikelen aangekocht heeft bij aanlegster in dato 28 October 1937;

dat deze zelfde partij artikelen niet gededouaneerd zijn geworden in Marokko door Hasson doch afgeleverd zijn geworden in dato 6 December 1937 aan het orde van Mitrani, door Mitrani geleverd zijn geworden te Casablanca aan het orde van de S. A. Belgische Transport Crowe & Co en naar Antwerpen verzonden zijn geworden door s.s. «Tourcoing» en dat vervolgens deze zelfde partij artikelen verkocht en gefactureerd zijn geworden in dato 10 December 1937 door Mitrani aan verweerder in zijn persoonlijke naam en adres Noordmolenstraat, 74, Rotterdam, en aldaar verkocht zijn geworden door hem aan een minderen prijs dan dien bepaald door aanlegster in Nederland;

(b. Firmaverwisselingen van verweerder).

Aangezien het vooreerst ten onrechte is dat verweerder de gegrondheid van aanlegsters eisch betwist, bewerende dat verweerder sinds 28 October 1931 geen zaken in eigen naam meer drijft en bijgevolg zich niet heeft kunnen plichtig maken tegenover aanlegster aan wanprestaties of oneerlijke mededinging daar er slechts sprake kan zijn van wanprestaties of oneerlijke mededinging tegenover iemand waarmee men tevoren kontraktueel verbonden is geweest, hetgeen nimmer het geval geweest is;

Aangezien inderdaad de niet voorgebrachte faktuur van 10 December 1937 door Mitrani opgesteld is op eigen naam en adres van verweerder en het dus niet ernstig kan weerlegd worden dat de goederen waarvan sprake rechtstreeks gekocht zijn geworden door verweerder aan Mitrani, verweerder handelende in zijn eigen naam;

Aangezien verweerder dus nog wel zaken drijft in parfumerie-artikelen op zijn eigen naam, alhoewel hij in Rotterdam niet meer als dusdanig in het Handelsregister opgeschreven staat, en het bewijs ervan ten overvloede geleverd wordt door de faktuur van Mitrani in dato 10 December 1937;

Aangezien anderzijds blijkt uit de omstandigheden zaak dat verweerder, alhoewel niet meer ingeschreven in het Handelsregister te Rotterdam sinds 26 October 1931, nog steeds zaken in parfumerie-artikelen drijft onder den deknaam van meerdere vennootschappen welke alle in opvolging getreden zijn van zijn vroegere persoonlijke zaken, en waarachter hij zich schuilt;

dat, indien verweerder geene parfumeriezaken meer drijft rechtstreeks — quod non in huidige zaak — hij deze voortdoet onrechtstreeks op naam van

meerdere vennootschappen waarvan hij de geestelijke leider is en moet zijn;

Aangezien inderdaad de historiek der parfumerie-zaken van verweerder zich als volgt voordoet zooals voortspruit uit de verschillende vermeldingen van het Handelsregister van Rotterdam:

Op 29-2-1923 - vestigt verweerder eene zaak onder de firma van L. Hensen, «Maison de Luxe»;

Op 24-8-1935 - oprichting van de N. V.;

Op 1-8-1931 - adresverandering van zijne zaak;

Op 24-10-1931 - overdracht der zaak aan de N. V. Mercurius, voorheen Hensen;

Op 1-1-1935 - vestiging van zijn bedrijf dat hij aanmeldt op 10-5-1935 «Het Parfumerie-Huis» op den Coolsingel te Rotterdam, zijnde een filiaal van de zaak uitgebaat Noordmolenstraat, 74, te Rotterdam;

Op 3-12-1935 - Handelsnaam van het «Parfumerie Huis», op de Coolsingel veranderd en gewijzigd in «'t Parfumerie Huis City» (Coolsingel);

Op 24-1-1936 - Handelsnaam Parfumerie Huis gewijzigd in «'t Parfumerie Huis» (Coolsingel);

In Maart 1937 - Overdracht van «'t Parfumerie Huis (Coolsingel) aan de N. V. Mercurius van het L. Hensen;

Op April 1937 - het geheele kapitaal der N. V. Mercurius is volstort;

In April 1937 - de vennootschap Pannekoek-Maroukian-Mitrani vangt aan onder naam van Parfumerie Huis voorheen Hensen;

Op 11-10-1937 - de N. V. Mercurius wordt ontbonden en de zaken worden voorgedragen aan de Handelsvennootschap Parfumerie-Huis v. h. Hensen, gesticht op 1-6-1937;

Op 1-1-1938 - is de vennootschap Parfumerie-Huis v. h. Hensen ontbonden en de zaak wordt voortgezet door de N. V. Parfumerie Huis Hensen. Zij is gevestigd te Rotterdam Noordmolenstraat 74, persoonlijke huisvesting van verweerder en wordt bestuurd door de dame J. M. Pannekoek-Van der Heyden, welke insgelijks gehuisvest is te Rotterdam, Noordmolenstraat 74, dus bij verweerder; deze dame verschijnt insgelijks als vennoot der laatste maatschappij «N. V. Parfumerie Huis Hensen» en zekere J. G. Van der Heyden, broeder van Dame Pannekoek treedt op als commissaris dezer vennootschap;

Aangezien hieruit voldoende blijkt dat verweerder nooit opgehouden heeft parfumeriezaken te drijven en dat al deze vennootschappen de opvolgers zijn van zijne vroeger persoonlijke zaken: dat zij tevens allen gehuisvest zijn op de plaatsen waar verweerder zijn eigen zaken heeft uitgebaat en thans nog steeds woont;

dat zelfs een vennoote welke terzelfder tijd het bestuur der zaken waarneemt bij verweerder gehuisvest is;

dat ook Mitrani van wien verweerder rechtstreeks op eigen naam in dato 10 December 1937 eene partij parfumerie-artikelen gekocht heeft, deel uitmaakt der laatste vennootschap;

dat al deze bestanddeelen te klaar doen uitschijnen dat al deze vennootschappen slechts dekmantels zijn en verweerder zich achter deze verschillende

firma's noodzakelijkerwijze moet schuilen, ten einde de parfumerie-artikelen, die hij zelf aankoopt bij Mitrani, te verkoopen onder de door aanlegster bepaalde prijzen in Nederland en hem toe te laten dezen bedrieglijken handel te drijven zonder persoonlijk op te treden als handelaar en zonder te kunnen gehouden zijn of aansprakelijk gemaakt worden door deze hoedanigheid;

Aangezien in huidig geval het bewijs dus geleverd is dat verweerder nog handel drijft in parfumerie-zaken in eigen naam door het feit dat de artikelen rechtstreeks verkocht zijn geworden door Mitrani aan verweerder op eigen naam handelende, door het feit dat Mitrani zelf deel uitmaakt van de N. V. Parfumerie Huis Hensen, en het insgelijks bewezen is dat in huidig geval aanlegster enkel met verweerder in deze zaak te doen heeft gehad, gezien hij de koopwaren van Mitrani betrokken heeft, de koopwaar door Mitrani verkocht zijnde dezelfde als die door J. Hasson gekocht aan aanlegster en zijn aankoop zijn eigen zaken aanbelangt;

Aangezien tevens verweerder ten onrechte beweert dat hij sinds 26 October 1931 geen detailhandel meer zou drijven door afstand zijner zaken en dat hij tengevolge van contractuele verplichtingen met de N. V. Parfumerie Huis v/h Hensen zelf geen detailhandel meer zou mogen drijven;

Aangezien inderdaad uit de verschillende overdrachten en wijzigingen der handelszaak nergens voorkomt dat verweerder zich zou verplicht hebben geen detailhandel meer uit te drijven, alsook dat hij zulk eene verplichting zou hebben aangegaan tegenover de N. V. Parfumerie Huis v/h Hensen;

dat verweerder in gebreke blijft, een kontrakt voor te leggen waaruit voorkomt dat hij zulk eene verplichting zou aangegaan hebben;

dat deze bewering van verweerder dus allen grond mist, te meer dat hij in de onmogelijkheid is het bewijs van zijne leveringen te leveren;

Aangezien deze bewering van verweerder des te meer allen grond mist da ter nooit een N. V. Parfumerie Huis v/h Hensen bestaan heeft en nog niet bestaat;

dat er wel eene handelsvennootschap Parfumerie Huis v/h Hensen ontstaan is in dato 1 Augustus 1930, doch niet onder den vorm van een naamloze vennootschap, en dat verweerder dus onmogelijk de beweerde verplichting kan hebben aangegaan tegenover haar in dato 26 October 1931 gezien de handelszaak Parfumerie Huis v/h Hensen slechts tot stand gekomen is in dato 1 Augustus 1937 en ontbonden en overgegaan is geworden aan de N. V. Parfumerie Huis Hensen in dato 1 Januari 1938;

Aangezien anderzijds het bewijs, dat verweerder na 26 October 1931 nog een detailhandel in parfumerie-artikelen uitgebaat heeft en het recht hiertoe had in tegenstrijd met de bewering van verweerder, geleverd wordt door de omstandigheid dat hij eene zulkdanige zaak opgericht heeft in den Coolsingel onder den naam Parfumerie Huis in dato 1 Januari 1935, dewelke zaak gewijzigd is geworden in Parfumerie Huis City in dato 3 December 1935, deze nogmaals in dato 24 Januari 1936 onder den naam «'t Parfumerie Huis», om eindelijk in Maart 1937

overgedragen te worden aan de N. V. Mercurius v/h Hensen;

dat verweerder dus niet de minste verplichting van geen detailhandel meer te drijven heeft genomen in dato 26 October 1931, gezien hij na dien datum nog wel een soortgelijke handel uitgebaat heeft;

Aangezien insgelijks verweerder ten onrechte beweert dat uit de bestanddeelen der zaak door aanlegster aangehaald voorkomt dat verweerder niet betrokken is bij de achtereenvolgens en niet gelijktijdige opgerichte en werkende handelsvennootschappen, gezien hij noch vennoot, noch stichter, noch beheerder geweest is of is van deze handelszaken en dus ook niet verantwoordelijk kan gesteld worden voor zekere feiten hem in deze zaken ten laste gelegd;

Aangezien inderdaad de omstandigheden waarin deze handelsvennootschappen gesticht zijn geworden en de handel in parfumeriezaken gedreven wordt, genoegzaam bewijzen dat verweerder er steeds het hoofd en de ziel van is, alhoewel hij niet officieel voorkomt in de stichtingsakte en uiterlijke bekendmakingen;

Aangezien het eerst en vooral opvallend is dat al deze verschillende vennootschappen steeds gehuisvest zijn in de persoonlijke woning van verweerder, Noordmolenstraat 74 (of Coolsingel) waar hij heden nog steeds woonachtig is;

dat anderzijds zekere vennoot en bestuurster dezer maatschappijen, namelijk de dame Pannekoek, insgelijks gehuisvest is op de Noordmolenstraat in dezelfde woning als verweerder;

dat eindelijk zekere handelaars in parfumerie-artikelen waarmede verweerder persoonlijk handel drijft, ook vennoot zijn van deze maatschappijen, namelijk Mitrani;

Aangezien verder de Rechtbank tevergeefs tracht te begrijpen hoe het mogelijk zou zijn dat verweerder, die volgens zijn eigen beweringen geen handelaar in parfumerie-artikelen meer zou zijn sinds 26 October 1931 toch rechtstreeks deze artikelen aankoopt in 1937 bij Mitrani en op zijn eigen naam en voor eigen rekening, en dus nog wel handeld drijft in deze artikelen;

Aangezien uit al deze omstandigheden dient besloten te worden dat verweerder nog wel handelaar is in parfumerie-artikelen, en indien hij deze aankoopt in eigen naam zooals in dato 10 December 1937 van Mitrani het alleenlijk is om ze te doen verkoopen door al deze verschillende en opvolgende maatschappijen waarvan hij alleen het hoofd en de ziel is, die hij alleen beriddert naar zijn eigen belangen en enkel dienen als dekmantel om hem te doen ontsnappen aan de hoedanigheid van handelaar en al de verplichtingen aan deze hoedanigheid verbonden;

dat hij de 20 kisten, waarover het huidig geding, aangekocht heeft voor rekening van al deze opvolgende maatschappijen die de ware verkoopen in detail en met hem ééne zaak uitmaken;

(3. Gemis aan contractueel verband.)

Aangezien het vervolgens ten onrechte is dat verweerder de gegrondheid van aanlegster's eisch

betwist met te beweren dat hij zich niet plichtig heeft kunnen maken tegenover aanlegster aan wanprestatie of oneerlijke mededinging daar er slechts sprake kan zijn van wanprestaties of oneerlijke mededinging tegenover iemand waarmede men te voren contractueel verbonden is geweest hetgeen nimmer het geval geweest is;

Aangezien inderdaad uit de bestanddeelen der zaak ten overvloede voortspruit dat, indien verweerder niet rechtstreeks met aanlegster gecontracteerd heeft, er tusschen verweerder Mitrani in Parijs en J. Hasson van Casablanca een verstandhouding bestaan heeft om zich waren van aanlegster langs een omweg aan te schaffen, gezien het verweerder onmogelijk was rechtstreeks de artikelen Piver in te voeren in Nederland, ten gevolge van den verkoop-organisatie van aanlegster in Nederland, en deze drie personen Hensen, Mitrani en Hasson opgetreden zijn tegenover aanlegster als vennoten in het bedrog;

Aangezien verweerder niet met recht kan beweren dat hij nooit J. Hasson in Casablanca gekend heeft en met deze nooit in handelsbetrekkingen geweest is;

Aangezien inderdaad het volstaat de facturen der artikelen verkocht door Mitrani aan verweerder in dato 10 December 1937 te vergelijken met de facturen der artikelen verkocht door aanlegster aan I. Hasson te Casablanca in dato 28 October 1937 om tot de overtuiging te komen dat deze waren absoluut dezelfde zijn en er tusschen Hasson, Mitrani en Henson eene filière bestaan heeft ten einde parfumerie-artikelen in Nederland in te voeren ondanks en in overtreding van de verkoop-organisatie van aanlegster in Nederland;

Aangezien inderdaad de verkoop Piver-Hasson in dato 28 October 1937 en de verkoop Mitrani-Henson van 10 December 1937 betreffen dezelfde koopwaren, namelijk :

- N° 4181 - 180 dozen essence Pompei ;
- » 5328 - 24 dozen Brillantine ;
- » 5580 - 176 ½ dozen Essence ;
- » 5543 - 266 dozen Essence ;
- » 4187 - 60 dozen Savon Pompea ;
- » 4201 - 100 dozen Brillantine ;
- » 4001 - 50 dozen Brillantine ;
- » 4213 - 200 dozen Brillantine cristale ;
- » 4135 - 72 dozen Brillantine ;
- » 5329 - 50 dozen Brillantine ;
- » 5645 - 60 dozen Brillantine ;

Aangezien deze twee verkoopen moeten in betrekking gesteld worden met de omstandigheid dat de goederen naar Hasson in Marokko verzonden, aldaar niet gededouaneerd zijn geworden, doch door Hanson afgeleverd zijn geworden aan het order van Mitrani in dato 8 December 1937 zooals voorkomt op het cognossement en door Mitrani verzonden zijn geworden naar Antwerpen per steamer «Tourcoing» aan het order van de Société Belge de Transport Crowe & C°, alwaar verweerder, drager zijnde van het cognossement, de waren is komen afhalen;

Aangezien de filière dus ten overvloede bewezen is en verweerder niet kan beweren te goeder trouw

dat hij Hasson van Casablanca niet kende, vermits hij al de waren aankoopt besteld door Hanson, en als tusschenpersoon optreedt tusschen Hasson en verweerder, een vennoot der Naamlooze Vennootschap Parfumerie Hensen, namelijk Mitrani;

dat het dus uitgesloten is dat verweerder de ge- naamde J. Hasson van Casablanca niet kende;

dat hij hem zeker moet gekend hebben door tus- schenkomst en het toedoen van Mitrani vermits Mitrani de koopwaren, besteld aan Hasson, ver- koopt aan Hensen en Mitrani optreedt als vennoot der Naamlooze Vennootschap Parfumerie Hensen, gevestigd te Rotterdam, Noordmolenstraat 74, in de woning van verweerder en alwaar de op die wijze aangekochte en ingevoerde artikelen in detail verkocht worden;

Aangezien verweerder deze filière des te beter moet gekend hebben dat zij noodzakelijk was om aan verweerder toe te laten zich Piver's artikelen aan te schaffen in Nederland;

Aangezien inderdaad uit de bestanddeelen der zaak voorkomt dat aanlegster eene verkoopsorga- nisatie heeft in Nederland, alwaar hare produkten moeten verkocht worden aan opgelegde en vastge- stelde prijzen;

dat haren algemeen vertegenwoordiger in Ne- derland is een zekere Lasance, welke alleen den verkoop heeft der Piver artikelen en bij wie alle voortverkoopers in detail verplicht zijn zich te be- voorraden;

dat aanlegster handelt in Nederland onder de be- naming Piver-Holland en hare prijzen er vastge- steld zijn in verhouding met de mogelijkheden en vereischten van den internationalen handel;

Aangezien het dus voorkomt dat het verweerder onmogelijk is zich Piver-artikelen rechtstreeks aan te schaffen met deze rechtstreeks te bestellen te Parijs aan aanlegster zelf en dat hij deze artikelen noodzakelijkerwijze alleen kan bekomen bij Piver-Holland, vertegenwoordigd door Lasance, aan de voorwaarden en prijzen bepaald en vastgesteld door Piver-Holland;

dat zelfs moest hij desnoods er in gelukken de Piver-artikelen rechtstreeks te bekomen van Piver te Parijs — quod non — hij dan nog zou verplicht zijn deze waren aan te koopen en voort te verko- pen aan de prijzen en voorwaarden vastgesteld door Piver-Holland, gezien het toch uitgesloten is dat het centraal huis van aanlegster te Parijs kan toe- staan en bevoordeelen dat haar kantoor in Hol- land rechtstreeks, zou geconcurrereerd worden;

Aangezien het dan ook ten onrechte is en totaal uitgesloten is dat verweerder de beperkende ver- koopsvoorwaarden door aanlegster bepaald voor den verkoop harer artikelen in Holland niet zou gekend hebben zooals hij het beweert;

(d. Kennis van Piver's verkoopwaarden.)

Aangezien aanlegster de volgende voorwaarden bepaald heeft voor den verkoop harer artikelen in Nederland :

« Art. 3 der Algemeene Bepalingen :

« Detailverkoopers mogen uitsluitend die Piver- » artikelen aanbieden aanprijzen of verkoopen » welke door Piver-Holland in Nederland in den

» handel gebracht worden : zij handhaven daarbij » stipt de door Piver-Holland vastgestelde en dus » ten tijde van de verkoop algemeen geldende pu- » bliesprijzen : zij drijven hun handel in die arti- » kelen uitsluitend in hun winkel... »

Aangezien anderzijds aanlegster eveneens als algemeene verkoopsvoorwaarden bepaald heeft :

« Nos articles sont exclusivement destinés à être » vendus dans le pays qui nous est indiqué sur » commande comme lieu de destination et en aucun » cas ils ne doivent être réexportés ou cédés à des » maisons susceptibles de les réexpédier dans une » autre contrée... »

Aangezien nog aangeduid wordt als verkoops- voorwaarden :

« Algemeene Bepalingen :...

» aan dewelke detailsverkoopers gebonden zijn » indien zij, hetzij in Piver-Holland direct, hetzij » van hare alleenverkooper, hetzij van door haar » aangestelde grossiers eenig artikel koopen dat » Piver-Holland als fabrikant, als vertegenwoordi- » ger, als importeur of in welke hoedanigheid ook » in Nederland in den handel brengt... »

» Art. 2 :

« Detailverkoopers koopen uitsluitend van Piver- » Holland, van hare alleenvertegenwoordiger of van » door haar aangestelde grossiers en wel uitsluitend » tegen de door Piver-Holland vastgestelde en ten » tijde van verkoop algemeen geldende detailver- » koop prijzen... »

Aangezien deze algemeene verkoopsvoorwaarden klaar en duidelijk voorkomen op het algemeen prijs-bordereel door Piver-Holland in Nederland uitgedeeld en de clausule van verbod van uit- voer in een ander land tevens voorkomt aan den kop van alle facturen door Piver opgemaakt, als- ook op een omzendbrief ten behoeve van handelaars in parfumerie-artikelen;

Aangezien verweerder als handelaar in parfume- rie-artikelen noodzakelijkerwijze deze voorwaarden van aanlegster moet gekend hebben;

Aangezien inderdaad het niet kan aangenomen worden dat een handelaar een handel begint of uit- baat zonder voorafgaandelijk de markt te kennen van de waren waarin hij handel wil drijven, des te meer wanneer de handel als voorwerp heeft gema- nufactureerde en ingevoerde goederen, welke steeds aan meer bijzondere voorwaarden en regelingen onderworpen zijn dan grondstoffen of algemeene goederen of inlandsche produkten;

Aangezien verweerder handelaar in parfumerie- artikelen is sinds 1923 en dus noodzakelijkerwijze, al ware het maar door praktische kennis, al de voorwaarden en regelingen moet kennen welke de parfumerie-handel aanbelangen en welke hij moet aangeworven hebben, door het werkelijk uitbaten van zijne parfumeriezaken gedurende een tijdver- loop van 15 jaren;

dat te meer, sinds meerdere jaren verweerder de Piver-artikelen verkoopt en dus de voorwaarden en regelingen welke de verkoop van Piver-artikelen aanbelangen moet gekend hebben en kennen;

Aangezien het bewijs dat verweerder op de hoogte moet geweest zijn van al de door Piver bepaalde

voorwaarden en regelingen voorkomt uit het feit dat verweerder nooit opgetreden is als vertegenwoordiger, grossier of eenige andere hoedanigheid, welke hem toeliet de Piver-artikelen te verkoopen door rechtstreeksche aanstelling van aanlegster en ook nooit in het bezit geraakt is van Piver-artikelen door zijne bevoorrading bij Piver-Holland, doch steeds door een omweg in het bezit dezer goederen gekomen is met het gevolg dat hij aan al de beperkende verkoopsvoorwaarden en prijsbepalingen van Piver ontsnapt heeft;

(e. Bewijs van slechte trouw van verweerder.)

Aangezien, indien verweerder aldus gehandeld heeft het uitsluitend moet zijn omdat hij best wist welk voordeel hij uit deze handelwijze kon trekken en waarvan het bewijs berust in de omstandigheid dat werkelijk verweerder in de mogelijkheid was de Piver-artikelen te verkoopen aan goedkoopere prijzen dan die vastgesteld door aanlegster voor de markt in Nederland en er ook al het voordeel van uitgetrokken heeft;

dat het juist is om aan deze verkoopsvoorwaarden en prijsbepalingen van aanlegster te ontsnappen dat hij moest trachten zich de waren aan te schaffen langs een omweg, gezien het hem onmogelijk was de Piver-artikelen te verkrijgen;

want zijnde geen vertegenwoordiger of grossier van aanlegster, en hij verplicht zou geweest zijn, als gewone detailverkooper, de prijzen van Piver-Holland toe te passen welke minder winstgevend zijn dan de zijne en hem in elk geval zouden belet hebben eene concurrentie in te stellen tegen de Piver-artikelen;

dat het dan ook daarom is dat verweerder verplicht was zijne aankopen te doen door de tusschenkomst van Hasson-Mitrani langs den omweg van Marokko, om reden dat de prijzen bepaald door aanlegster in Marokko minder hoog zijn dan die bepaald door aanlegster in Nederland en, alhoewel de goederen alzoo aangeworven, moeten verkocht worden met de vervoerkosten, deze nog steeds een mindere prijs betalen dan in geval van rechtstreeksche invoer van Frankrijk naar Nederland of dan ingeval van rechtstreekschen aankoop bij Piver-Holland;

dat het bewijs hiervan berust in de door Hasson betaalde prijs aan aanlegster in dato 28 October 1937 en beloopende Fr. fr. 81.237,25 en de door verweerder betaalde prijs in dato 10 December 1937 aan Mitrani en beloopende hollandsche gulden: 7043,90 hetgeen een merklijk verschil uitmaakt;

dat deze prijs tevens toelaat aan verweerder de Piver-artikelen nog aan minderen prijs te verkoopen dan die vastgesteld door Piver-Holland;

dat het dus ontegensprekelijk is dat deze handelwijze voor verweerder een groot voordeel had;

dat hij dit voordeel er ook uitgetrokken heeft en voor hem het eenige middel was om een concurrentie mogelijk te maken en in te stellen tegen de Piver-artikelen in Nederland, hetgeen hij daar ook gedaan heeft;

Aangezien trouwens verweerder niet zijne goede trouw kan bepleiten;

(f. Vorige wanprestaties van verweerder)

dat het inderdaad bewezen is dat verweerder zich reeds plichtig gemaakt heeft aan dergelijke handelwijze waren te verkoopen aan mindere prijzen dan die vastgesteld door den fabrikant in Nederland en dit door zich deze goederen aan te schaffen langs een omweg;

Aangezien inderdaad in dato 6 Maart 1936 de Rechtbank van Rotterdam reeds beslist heeft ter gelegenheid van een geding Naamlooze Vennootschap Mercurius v/h L. Hensen tegen N.V.L.T. Akker:

» dat verweerder er een speciaal bedrijf van » maakt aanlegsters artikelen beneden den vastge- » stelden prijs te verkoopen;

» dat verweerder er zich bewust van is dat hij » aanlegsters artikelen verkrijgt en verkoopt op » eene wijze waarbij opzettelijk inbreuk gemaakt » wordt op de contractueele verplichtingen tegenover » aanlegster en verweerder aldus bewust medeplich- » tig is aan en voordeel trekt uit de opzettelijke » contractbreuken van dengene die haar deze arti- » kelen levert, althans van een voorman zulks om op » die wijze een afzetgebied te verkrijgen ten koste » van die handelaren, die zich aan hun contractuee- » le verplichtingen houden en, waarbij het publiek » wordt misleid, immers ten onrechte in den waan » wordt gebracht, dat verweerder in het algemeen » haar artikelen tegen lagere prijzen levert, terwijl » zulks alleen ten aanzien van enkele z.g. marktar- » tikelen het geval is;

» dat hiertoe ook niet afdoet wanneer verweerder » een tusschenpersoon die als een non-valeur kan » worden beschouwd als haar leverancier tusschen » schuift, ten einde door de haar bekende wanpres- » tatie van dien tusschenpersoon aanlegsters arti- » kelen machtig te worden, om daarmee handel te » drijven op eene wijze die indruischt tegen den » kennelijken wil van aanlegster en die haar in haar » rechtmatige belangen zeer ernstig schaadt;

» dat een dergelijke handelwijze indruischt tegen » de zorgvuldigheid, die een behoorlijk koopman in » acht te nemen heeft jegens een anders goed en » bedrijf, hetgeen te meer klemmt door den omvang » waarin verweerder die te Rotterdam drie groote » winkels exploiteert, die wanprestatie bewust uit- » buit, op welke wanprestatie hij zijn bedrijf voor » een belangrijk deel doet steunen... »

Aangezien dit vonnis (niet voorgebracht) bekrachtigd is geworden door het arrest van het Beroepshof van 19 November 1937;

Aangezien verweerder des te minder zijne goede trouw kan pleiten dat hij enkel en uitsluitelijk aangekocht heeft goederen welke door aanlegster verkocht zijn geworden aan I. Hasson te Casablanca en hij als vennoot opgenomen heeft in zijne laatste maatschappijen, welke de voortzetting zijn van de N. V. Mercurius v/h. Hensen, de genaamde Mitrani van Parijs, welke als tusschenpersoon optreedt tusschen Hasson en verweerder en als leverancier van verweerder voorkomt;

(g. Bewijs van wanprestatie).

Aangezien het dus ten overvloede, bewezen is dat verweerder eene wanprestatie gepleegd heeft tegenover aanlegster, hierin bestaande dat hij zich de Piver-artikelen aangeschaft heeft langs den omweg van Hasson, spijs en in tegenstrijd met al de verkoopsvoorwaarden bepaald door aanlegster en welke hij moet kennen en dat hij zich deze Piver-artikelen heeft kunnen aanschaffen, alleen ten gevolge van de contractbreuk door Hasson gepleegd tegenover Piver;

Aangezien het tevens ten overvloede bewezen is dat verweerder zich plichtig heeft gemaakt aan oneerlijke mededinging tegenover aanlegster, gezien inderdaad hij deze mededinging slechts heeft kunnen uitoefenen door de overtreding van al de verkoopsvoorwaarden van aanlegster met opzet en met volle kennis van zake, en hij tevens, om hierin te slagen, zich heeft moeten medeplichtig maken van het bedrog en de contractbreuk door Hasson en Mitrani gepleegd;

dat verweerder-Hasson en Mitrani vennooten in het bedrog zijn en er tusschen deze drie personen eene noodzakelijke verstandhouding bestaat om de verkoopsvoorwaarden en prijsbepalingen van Piver-Holland te ontkomen, ten einde op deze oneerlijke en bedrieglijke wijze de Piver-artikelen in Nederland te concurrencieren en onder de vastgestelde prijzen te verkoopen;

Aangezien verweerder dan ook moet verantwoordelijk gesteld worden voor zijne onbetwistbare verstandhouding met Hasson en Mitrani, waarvan de uitslag in het bedrog en de oneerlijke mededinging tegenover aanlegster, en de schadelijke gevolgen van deze handelwijze moet dragen;

(h. Verbreking van verkoop tegenover derden.)

Aangezien in die omstandigheden het dan ook met recht is dat aanlegster de verbreking aanvraagt van den verkoop tusschen haar en Hasson gesloten, betreffende de 20 kisten parfumerie-artikelen; welke door Hasson overgemaakt zijn geworden aan verweerder door tusschenkomst van Mitrani, welke als leverancier optreedt tegenover verweerder en welke goederen heden onder bewarend beslag berusten te Antwerpen, en dit op basis van art. 1184 en 1382 Burgerlijk Wetboek;

Aangezien inderdaad de rechtleer en rechtspraak beslissen betreffende de toepassing van art. 1184 Burgerlijk Wetboek dat :

« lorsqu'il s'agit d'une condition résolutoire expresse le créancier qui demande la résolution peut agir directement contre les 1/3 détenteurs : en effet, dans ce cas; le contrat est résolu de plein droit : mais lorsqu'ils s'agit d'une condition résolutoire tacite, le créancier doit, avant de pouvoir agir contre les 1/3 détenteurs, faire prononcer la résolution du contrat en agissant contre le débiteur, sauf à mettre le sous-acquéreur en cause s'il veut éviter un second procès. (Zie Laurent T. XVII N° 148-149);

Het Verbrekingshof beslist dat : « ...l'action en » résolution d'un contrat de vente pour défaut de » paiement du prix par suite de la clause résolutoire, même non-expressément stipulée, peut être » poursuivie directement contre le 1/3 détenteur; » omisso medio, et sans avoir fait d'abord résoudre » l'acte vis à vis de l'acquéreur immédiat, sauf au » 1/3 détenteur à provoquer la mise en cause de » l'acquéreur en demeure s'il croit y avoir intérêt. » (Zie Cass 22-2-1845. Pas. 1845 I 320)).

» Quand la résolution est la conséquence de » l'accomplissement d'une condition expresse, elle » peut être immédiatement invoquée contre les 1/3 : » d'autres termes, la revendication peut alors être » exercée sans qu'il soit besoin de faire préalable- » ment prononcer la résolution par justice. Dans ce » cas en effet le contrat est résolu ipso facto et avec » lui tombent les droits réels conférés par les débi- » teurs à des 1/3. (Zie Baudry-Lacantinerie, Des » Obligations T II, N° 937) ;

Aangezien in onderhavig geval de «condition expresse» bestaat in het verbod van uitvoer van Marokko aan I. Hasson opgelegd door aanlegster, verbod bevestigd door de algemeene bepalingen geldende voor Nederland en de verkoopsvoorwaarden bepaald door Piver-Holland, volgens dewelke de détailverkoopers uitsluitend die Piver-artikelen kunnen en mogen verkoopen en aanbieden welke door Piver Holland in Nederland in den handel gebracht worden;

Aangezien het tevens bewezen is door al het voorgaande dat, zoo verweerder Piver-artikelen verkoopt in Nederland, het alleen is ten gevolge van de contractbreuk door Hasson gepleegd in Marokko en zijn eigen wanprestatie tegenover aanlegster, waarvan hij al de verkoopsvoorwaarden met opzet en kennis van zaken ontkomt en niet toepast of waarneemt;

dat zijn handel in Piver-artikelen gesteund is op zijne verstandhouding met Hasson en Mitrani en deze verstandhouding tusschen deze drie personen een bewust bedrog uitmaakt tegenover aanlegster;

Aangezien de verbrekingsvoorwaarde voorzien in art. 1184 Burgerlijk Wetboek dan ook ipso facto hare uitwerking heeft en de verkoopsovereenkomst van rechtwege verbroken is;

Aangezien aanlegster dus met recht de teruggave eischt der twintig kisten Parfumerie-artikelen, verkocht aan Hasson, door Mitrani verder verkocht aan verweerder, en thans te Antwerpen berustende onder het bewarend beslag toegestaan door den Voorzitter dezer Rechtbank in dato 15 December 1900 zeven en dertig;

(i. Recht op schadevergoeding)

Aangezien aanlegster tevens recht heeft op eene schadevergoeding wegens de schade haar toegebracht door de bedrieglijke en oneerlijke mededinging en handelwijze van verweerder;

Aangezien deze geleden schade door aanlegster en niet door de Rechtbank kan bepaald worden gezien de bestanddeelen der zaak en dienvolgens een scheidsman-verslaggever dient aangesteld te

worden ten einde de door aanlegster werkelijk geleden schade te berekenen tengevolge van de bedrieglijke en oneerlijke handelwijze van verweerder;

Aangezien de eisch van aanlegster in betaling der som van 1000 frank schadevergoeding, wegens het geding in handlichting van het bewarend beslag, ingediend door verweerder in dato 30 December 1937 ongegrond is;

Aangezien inderdaad verweerder het recht heeft zich te verdedigen en zijne belangen te vrijwaren;

dat anderzijds geen de minste schade aan aanlegster berokkend is geworden door dit geding in handlichting van het bewarend beslag, gezien het bewarend beslag behouden is geworden en nog steeds bestaat;

Om deze redenen :

Meldt de Rechtbank dat de beschikkingen van de artikelen 2 en 68 van de wet van 15 Juni 1935 toegepast werden voor het opmaken van het exploit en de andere akten van rechtspleging welke het vonnis voorafgaan;

Alle verdere besluiten verwerpende;

Verklaart den eisch ontvankelijk en gegrond;

Zegt voor recht dat verweerder zich plichtig gemaakt heeft aan bedrieglijke, oneerlijke, onbillijke en onwettige handelingen tegenover aanlegster, bij toepassing van art. 1184 en 1382 van het Burgerlijk Wetboek, door de Piver-artikelen van Isaac Hasson in Marokko te hebben betrokken door bemiddeling van zekere Mitrani te Parijs, om te worden verkocht door de firma's waarvan verweerder deel uitmaakt en waarachter hij zich schuilt, beneden de prijzen en voorwaarden door aanlegster vastgesteld voor den verkoop harer produkten in Nederland;

Dienvolgens : 1° veroordeelt verweerder te betalen aan aanlegster eene schadevergoeding wegens de wanprestaties en oneerlijke mededining waarvan verweerder zich tegenover aanlegster heeft plichtig gemaakt;

2° Zegt voor recht dat de aangeslagen goederen door bevelschrift door den heer Voorzitter dezer Rechtbank verleend en toegestaan in dato 15 December 1937, bij toepassing van art. 1184 en 1382 Burgerlijk Wetboek moeten teruggegeven worden door verweerder aan aanlegster en in geen geval mogen afgegeven worden aan verweerder;

Veroordeelt verweerder tot de teruggave dezer goederen aan aanlegster;

3° Zegt voor recht dat de schuldvergelijking moet gemaakt worden tusschen den prijs door aanlegster aan I. Hasson te Casablanca gefactureerd en beloopende de som van Fransche franken 81.237,25 en het bedrag van de schadevergoeding die toekomt aan aanlegster en waartoe verweerder veroordeelt is door huidig vonnis sub N° 1 ;

Alvorens te beslissen betreffende het beloop der schadevergoeding toekomende aan aanlegster, stelt in hoedanigheid van scheidsman-verslaggever aan den heer Coene, Huybrechtstraat 27, te Antwerpen, met in een met redenen omkleed verslag onder eed te bevestigen bij de nederlegging gelijkvormig de wet en met zending de schade te berekenen

welke aan aanlegster berokkend is geworden door de bedrieglijke en oneerlijke handelwijze en mededining van verweerder : na te zien of de goederen waarover bewarend beslag steeds in goeden staat en geene minderwaarde geleden hebben door het feit der bewaring in het stapelhuis;

5° Veroordeelt verweerder in de kosten van het bewarend beslag, verleend door bevelschrift de dato 15 December 1937, van vervoer en bewaring in het stapelhuis tot op heden uitgegeven;

229

RECHTBANK VAN KOOPHANDEL TE BRUGGE

31 Oktober 1938.

Voorzitter : M. D'Hoedt.

Referendaris : M. Maerten.

Pleiters : Mters Lantsoght en Bernolet.

FAILLISSEMENT. — VORDERING TOT OPNAME IN PASSIEF VAN SLUITING. — ONONTVANKELIJK.

Nadat het faillissement gesloten werd door de goedkeuring van het beheer van den curator en de ondertekening van den verdeelingsstaat voorzien door artikel 480, is een vordering tot opname bij de gewone schuld-vorderingen in het failliet onontvankelijk. De overgang van eigendom der gelden op naam van de aanvaarde schuldeischers is definitief.

St. Fr. t/ Curator D. G.

Aangezien eischeres vraagt om aanvaard te worden bij de gewone schuldvorderingen in het failliet D. J. voor een bedrag van 2536,70 fr.;

Gezien het verslag van de vereffeningsvergadering van de schuldeischers, gedagteekend van 20 October 1938, geboekt te Brugge den 21 October 1938, kost 50 fr.;

Gezien de verdeelingsstaat onderteekend door den curator, den aangestelden rechter en den pandbewaarder, gedagteekend van 10 October 1938;

Aangezien het faillissement gesloten werd door de goedkeuring van het beheer van den curator op deze vergadering en het onderteekenen van den verdeelingsstaat voorzien door artikel 480 van de faillietwet;

Dat hierdoor de gelden van het faillissement, van rechtswege, op naam van de aanvaarde schuldeischers omgezet worden, zoodat deze overgang van eigendom niet meer kan gewijzigd worden;

Dat hierdoor de laatste uitdeeling van de failliet-gelden volbracht werd en eischeres geen schuldverklaring meer kon indienen (zie artikel 508 faillietwet);

Aangezien er na 20 October en deze rechtsplegingen, geen curator en geen aangestelde rechter meer bestond;

Aangezien dienvolgens de vordering niet meer ontvankelijk is, en er geen verslag van den aangestelden rechter meer kan gedaan worden;

Om deze redenen :

De rechtbank verwerpt de vordering als niet-ontvankelijk, veroordeelt eischeres tot de gedings-

kosten. Vonnis uitvoerbaar bij voorraad zonder borg niettegenstaande elk verhaal. Artikels 2, 34, 37 en 41 van de wet van 15 Juni 1935 werden toegepast.

NOTA. — Voorhehen was het de gewoonte dat de Curator aan de schuldeischers hun deelpenning uitbetaalde tijdens de laatste vergadering voorzien bij art. 533 en waarop hij zijne afrekeningen ter goedkeuring overlegde. Het oud artikel 480 der faillietwet liet immers de terugtrekking toe der gedeponeerde gelden, op voorlegging van een betaalbriefje met gezien getekend door den Rechter Commissaris.

Artikel 508 voorziet dit geval wanneer het bepaalt dat de schuldeischers hun schuldvorderingen kunnen aangeven en bevestigen tot en met de laatste uitdeeling der penningen.

Het Koninklijk Besluit Nr 150 van 18 Maart 1935 heeft artikel 480 gewijzigd en voorziet de rechtstreeksche uitbetaling aan de schuldeischers door den pandbewaarder op overlegging van een uitdeelingstaat hem door den curator overgemaakt.

In de praktijk geschiedt de uitbetaling bij postcheck enkele dagen na de slotvergadering.

Nu stelt zich de vraag of een schuldeischer nog mag indienen na de slotvergadering en wel tot op het oogenblik dat de pandbewaarder uitbetaald heeft.

Op 't eerste zicht laat artikel 508 dit toe vermits een schuldeischer zijn schuldvordering mag aangeven tot en met de laatste uitdeeling inbegrepen, dus tot aan de uitbetaling door den pandbewaarder. Anderzijds wordt bij toepassing van art. 533 de faling gesloten met de overlegging van de rekeningen door den curator op de algemeene vergadering der schuldeischers. Van dit oogenblik af eindigt het ambt van den curator en treedt hij niet meer op als vertegenwoordiger van de massa. (Verbreking, 23 Nov. 1882, Pas. 1883, 1, 6).

Er schijnt dus tegenstrijdigheid te bestaan tusschen het Kon. Besluit van 1935 en art. 533.

Het vonnis van Brugge lost op eene vernuftige manier deze moeilijkheid op. Vermits de curator niet meer mag betalen in geld, zoo dient de verdelingstaat te worden aanzien als de feitelijke laatste betaling, voorzien bij art. 533: «het batig slot der rekening maakt de laatste uitdeeling uit».

Het overnemen van den verdeelingsstaat, welke geschiedt na de slotvergadering moet aanzien worden als de laatste uitbetaling van de gelden der faling. Door dezen staat worden de gelden van het faillissement van rechtswege overgezet op naam van de aanvaarde schuldeischers en kan deze overgang van eigendom niet mer gewijzigd worden. Dit is in feite de einduitdeeling der faillietgelden en van dan af kan de schuldeischer niet meer in opname betrekken.

Adv. Jan Bernolet.

230

RECHTBANK VAN KOOPHANDEL TE GENT

3e Kamer. — 12 Mei 1938.

Voorzitter : M. Claeys.

Rechtters : M. De Smet en Dosogne.

Referendaris : M. Maraitte.

Pleiters : Mrs Stals en Lantsoght.

BEVOEGDHEID RATIONE LOCI. — SCHADE WEGENS ONEIGENLIJK MISDRIJF

De verplichting om het nadeel te herstellen dat uit een oneigenlijk misdrijf spruit ontstaat zoodra het schadeberokkenend feit wordt bedreven en derhalve op de plaats waarop het schadeberokkenend feit zich oorspronkelijk voordoet. (1)

S. V. Labor t/ Union Agricole.

Aangezien aanlegster die beweert dat verweerster op 5 Februari 1938 in het plaatselijk bladje «Die Rundschau» uitgegeven te St Vith, een lasterlijk artikel opzettelijk heeft laten verschijnen onder het opschrift «Landwirte, die zuviel geld haben» en dat zij daardoor een aanzienlijke schade in de uitoe-

ning van haren handel heeft geleden, deze laatste voor onderhavige Rechtbank bij exploit in datum 24 Februari 1938 heeft betrokken, om zich te hooren veroordeelen haar wegens daad van oneerlijke mededinging de som van 50.000 fr. ten titel van vergoeding te betalen en voor recht te hooren zeggen dat het tusschen te komen vonnis op hare kosten openbaar zal worden gemaakt in de vormen, voorwaarden en perken welke in de inleidende dagvaarding omstandig werden beschreven;

Aangezien verweerster met recht de onbevoegdheid «ratione loci» dezer Rechtbank opwerpt, om van het voorhanden geschil kennis te nemen;

Aangezien, inderdaad, de verplichting om het nadeel te herstellen dat uit een oneigenlijk misdrijf spruit, ontstaat van zoodra het schadeberokkend feit wordt bedreven en derhalve op de plaats waarop dit schadeberokkend feit zich oorspronkelijk voordoet (Handelsrechtbank Gent, 1 Juni 1910, J.C. F. 1910, n° 3709, blz. 414);

Aangezien het onomstootbaar vaststaat dat het dagblad waarin het verweten artikel werd gedrukt te St Vith verschijnt en daarenboven akte van dagvaarding zelf blijkt, dat de schade waarvan aanlegster de herstelling gerechtelijk vervolgt, zich enkel en alleen in deze streek localiseert;

Aangezien uit bovenstaande beschouwingen voortvloeit dat verweerster slechts vóór de Rechtbank harer woonplaats kan worden gedagvaard (art. 39 der wet van 25 Maart 1876);

Om deze redenen :

De Rechtbank, alle verdere of tegenstrijdige conclusiën verwerpende, verklaart zich onbevoegd «ratione loci» om den tegenwoordigen eisch te beslechten, laat aanlegster vrij, zich te voorzien als naar recht en verwijst ze in de kosten des gedings.

NOTA. — Sommige rechtspraak neemt aan dat de rechtbank bevoegd is der plaats waar eischer woont, omdat het daar is dat de schade, die den titel uitmaakt van eischer, zich verwezenlijkt. (Novelles, Concurrence déloyale n° 444 en 445, Rép. Prat. Concurr. illicite n° 294 en aangehaalde rechtspraak.

Ten andere art. 42 der wet op de bevoegdheid is hier toepasselijk, (Frédéricq : Concurr. Dél. n° 58, blz. 70). Dus niet enkel de rechter der plaats waar de verplichting ontstaat, maar ook waar zij moet uitgevoerd worden, is bevoegd.

M. S.

231

RECHTBANK VAN KOOPHANDEL TE OOSTENDE

27 October 1938.

Voorzitter : Mr J. Rayee.

Referendaris : Mr R. Fontaine.

Pleiters : Mters De Groote en De Grave.

FAILLISSEMENT. — TERUGVORDERING VAN MEUBELN. — BEVOEGDHEID.

Een vraag tot terugvordering van meubelen is in princip van burgerlijken aard, buiten de gevallen voorzien door art. 566, 567, 568, van de wet op het faillissement.

De Rechtbank van Koophandel kan derhalve enkel kennis nemen van dergelijke vordering wanneer ze geboren wordt uit het failliet zelf of wanneer ze haar oorsprong, haar princip, of haar grond vindt in de

wetgeving op het faillissement, of nog hetzij ze rechtstreeks verband houdt met de procedure die het gevolg is van den staat van faillissement.

Kestemans t/ De Grave q.q.

Aangezien de vordering tot voorwerp heeft: de terugvordering van een mobiliair, dat door den curator in beslag werd genomen en waarvan aanlegster verklaart eigenares te zijn, volgens akte geboekt te Oostende, den 10 Juli 1935, boek 120, blad 100, vak 6, een blad, geen verwijzing, ontvangen 23 frank door den ontvanger — w.g. de St. Moulin; uit welke vermeldingen blijkt, dat bedoeld mobiliair toebehoort aan Valerie Kestemans, die het den gefailleerde in huur heeft gegeven, tegen vijftig frank per maand;

Aangezien verweerder q.q. de oprechtheid van bewuste akte betwist;

Aangezien hij er op wijst, dat het mobiliair niet voldoende geïdentificeerd is, noch kan worden met dat, welk de gefailleerde zou kunnen geërfd hebben, of aangeworven voor zijn eigen rekening; dat aanlegster ten andere niet bewijst dat zij uit dien hoofde huurgeld zou hebben getrokken;

Aangezien een vraag tot terugvordering van meubelen, in principe, van burgerlijken aard is, buiten de gevallen waarin zij gegrond is op artikels 566, 567 of 568 der wet op de faillissementen, waarbij terugvordering van sommige roerende voorwerpen, die schijnbaar behooren tot het patrimonium van den gefailleerde, wordt aangenomen;

Nu, de vordering ingesteld tegen den curator is vreemd aan vorenstaande wettelijke beschikkingen;

Aangezien de handelsrechtbanken enkel kennis nemen van de vorderingen, die geboren worden uit het failliet, het is te zeggen van diegenen welke zonder failliet, niet zouden kunnen ontstaan zijn, 't zij ze geboren werden uit den staat van faillissement, 't zij ze haar oorsprong, haar principe of haar grond vinden in de wetgeving op het failliet, 't zij ze rechtstreeks verband houden met de procedure, die het gevolg is van den staat van faillissement;

Aangezien het faillissement slechts de gelegenheid is geweest tot de vordering ingesteld door aanlegster, die haar opvordering had kunnen laten gelden gevolg op een procedure tot beslag onder derden of tot een pandbeslag;

Aangezien de handelsrechtbank evenwel bevoegd zou zijn, al spruit de vordering niet voort uit het faillissement, indien de terugvordering van de meubelen een handelsoorzaak zou hebben;

Doch in het besproken geval is de aanleiding van de terugvordering vreemd aan den handel;

Om deze redenen:

De rechtbank, gehoord den rechter-commissaris M. Georges Reynaert, beslissende op tegenpraak, toepassing gedaan van artikels 2, 10, 34, 36, 37, 40, 41 en 64 der wet van den 15 Juni 1935, verklaart zich ambtshalve onbevoegd ratione materiae; laat aanlegster vrij zich te voorzien als naar recht en verwijst haar in de kosten.

232

SCHEIDSRECHTERLIJKE BESLISSING

30 Juli 1938.

Scheidsrechters: MM. Rens, Sneider
en Mter De Schrijver.

HEIRKRACHT. — STAKING TE GENT IN JUNI 1936.
— GEEN IMPREVISIE.

De staking aan de haven te Gent van 17 tot 23 Juni 1936 kan niet als een onvoorzienbare heirkraacht worden beschouwd, daar waar op 5 Juni een staking te Antwerpen was uitgebroken en het tot de voorzienbare gevolgen van deze staking behoorde dat in de naburige havens, waartoe de haven van Gent kan worden gerekend, een zoogenaamde sympathiestaking zou uitbreken, dit des te meer daar sinds 8 Juni 1936 de havenarbeiders van Brussel geweigerd hadden een zeeboot te laden welke oorspronkelijk zijn lading had moeten innemen in een Belgische haven waar de staking reeds was uitgebroken.

Weiss t/ Hulshof.

Overwegende dat als tusschen partijen vaststaande kan worden aangenomen:

Dat op of omstreeks 14 April 1936 de N. V. Kunstmesthandel v. h. Hulshof en Co, gevestigd en kantoorhoudende te Utrecht, aan de heeren Wilhelm Weiss en Co, te Danzig heeft verkocht 1010.000 kilo Garantiert Reines Thomasmehl mit Ursprungszeugnis

Gehalt: 14/17 % zirts. Phosphorsäure.

Verpackung: Neue starke Exportsäcke von 100 kg. brutto für netto, nach den polnischen Vorschriften zu bezeichnen, bezw. etikettieren.

Preis und

Frachtparität Bfrs. 2.03 pro Einheit zitrsl. Phosphorsäure cif Danzig — Neufahrwasser en Käufer's Löschstelle.

Leiferzeit: Zwischen 10. und 20. Juni 1936 mit einen direkten Dampfer.

Dat op of omstreeks 8 Juni 1936 de N. V. Kunstmesthandel v./h. Hulshof en Co, gevestigd en kantoorhoudende te Utrecht, aan de heeren Wilhelm Weiss en Co, te Danzig heeft verkocht 238.000 K.G. Garantiert Reines Thomasmehl mit Ursprungszeugnis.

Gehalt: 14/17 % zitrsl. Phosphorsäure

Verpackung: Neue starke Exportsäcke von 100 kg. brutto für netto, nach den polnischen Vorschriften zu bezeichnen, bezw. etikettieren.

Preis und

Frachtparität: B. frs. 2.05 pro Einheit zitrsl. Phosphorsäure, cif Danzig-Neufahrwasser an Käufer's Löschstelle.

Lieferzeit: Garantiert zwischen 10. und 20. Juni 1936 mit einen direkten Dampfer.

Overwegende dat tevens tusschen partijen vaststaat, dat op 13 Juni 1936 de N. V. Kunstmesthandel v. h. Hulshof en Co voornoemd, hierna te noemen Hulshof, door bemiddeling van de Firma Kuyper van Dam en Smeer, heeft gecharterd de zeeboot Kodumaa, teneinde ongeveer 1400 ton te laden te

Gent, waarvan de laaddagen aldus waren vastgesteld, dat deze niet zouden aanvangen voor den 18en Juni 1936, terwijl, indien de zeeboot op 19 Juni 1936 niet aldaar ter beschikking zou zijn van den bevrachter, laatstgenoemde het recht zou hebben de charterpartij te ontbinden of te handhaven.

Overwegende dat bij het aangaan van deze charterpartij de Kodumaa op weg was van Dantzig naar Rotterdam, waar verwacht kon worden, dat deze op 17 Juni 1936 haar lading zou hebben ontlost en ter beschikking van den bevrachter zou kunnen worden gesteld.

Overwegende dat van 17 tot 23 Juni 1936 te Gent een staking van havenarbeiders heeft plaats gehad, welke daadwerkelijk het laden en lossen van zeeschepen in de haven van Gent gedurende dien tijd heeft verhinderd.

Overwegende dat Hulshof heeft nagelaten tusschen 10 en 20 Juni 1936 de op 14 April en 8 Juni 1936 gecontracteerde partijen Thomasmehl met een directe zeeboot te doen verschepen, zich beroepende op artikel 34 van voormelde koopovereenkomsten, luidende als volgt :

Sämtliche Fälle Höherer Gewalt, wozu gehören : Streik, Molest, Ausschluss, Feuer oder ähnliche Störungen im Betrieb des Verkäufers und/oder Schiffsraum, sowie überhaupt sämtliche Umstände, auf die der Verkäufer keinen Einfluss ausüben kann und, welche den Verkäufer in der Lieferung der verkauften Ware hindern, berechtigen ihn, die Uebereinkunft, unter Berücksichtigung des Art. 16 zu annullieren, sobald die höhere Gewalt drei Monate gedauert hat, vom Tage, an dem er dem Käufer hiervon Mitteilung gemacht hat, ab gerechnet, ohne Verpflichtung für den Verkäufer, Schadenersatz zu gewähren.

Falls wegen höherer Gewalt, wozu gerechnet werden : Massnahmen irgendeiner Regierung, die Ausführung der Uebereinkunft oder eines Teiles derselben bedeutend beschwerlicher oder kostspieliger gemacht wird als beim Abschluss der Uebereinkunft unter Berücksichtigung des art. 16 zu annullieren; Käufer steht jedoch das Recht zu die Ausführung zu fordern, falls die Extra Spesen von ihm vergütet werden.

Falls wegen Höherer Gewalt die übliche Schifffahrts- oder Eidenbahnroute gänzlich oder teilweise gesperrt ist, hat der Verkäufer gleichfalls das Recht den Versand bis zu einem annehelichen Termin nach Aufhebung der Sperre aufzuschieben.

Falls die Sperre acht Wochen nach den Zeitpunkte an dem laut der Uebereinkunft der Versand erfolgen sollte gedauert hat, sind beide Parteien berechtigt, die Uebereinkunft, unter Berücksichtigung des art. 16 ohne Anspruch auf Schadenersatz zu annullieren. Falls höhere Gewalt eintritt, so wird der Verkäufer dem käufer davon so schnell wie möglich Mitteilung machen, unter Angabe der voraussichtlichen Dauer der Wirkung der höheren Gewalt.

Welk beroep door Wilhelm Weiss en Co voormeld, hierna te noemen Weiss, als niet bevrijdend wordt

beschouwd, daar Hulshof naar zijn meening daadwerkelijk in staat zou zijn geweest de leveringsplicht als in voormelde contracten omschreven na te komen, in ieder geval aan Hulshof een beroep op artikel 34 dezer overeenkomsten niet toekomt.

Overwegende dat, nadat Hulshof op 17 Juni 1936 aan Weiss telegrafisch had doen weten, dat de belading van de zeeboot Kodumaa wegens uitbreiding der staking onmogelijk was en zij zich op force majeure volgens artikel 34 van de koopcontracten van 14 April en 8 Juni 1936 beriep, zij zich dienzelfden dag schriftelijk tot Weiss heeft gewend met het verzoek het noodige te willen bewerkstelligen voor verlenging van het invoerconsent, in welk schrijven tevens wordt medegedeeld dat hij de zeeboot Kodumaa, welke dien dag — 17 Juni 1936 — gereed lag om ter inneming van de lading naar Gent weg te varen, bewegingsvrijheid had gegeven, als gevolg waarvan de zeeboot niet naar Gent is afgevaaren.

Overwegende dat hiertegen door Weiss onmiddellijk is geprotesteerd, waarop tusschen partijen een wederzijdsche correspondentie is gevolgd, waarop voor zooveel noodig hieronder zal worden teruggekomen.

Overwegende, dat het beroep op artikel 34 van de verkoopsvoorwaarden van bovengenoemde beide contracten naar het oordeel van arbiters niet opgaat.

Overwegende toch, dat vaststaat, dat op 3 Juni 1936 een staking in de Antwerpsche havens was uitgebroken en het tot de voorzienbare gevolgen van deze staking behoort, dat in de naburige havens, waartoe de haven van Gent kan worden gerekend, binnenkort eveneens een zoogenaamde sympathiestaking uitbreekt, welke dan ook op 17 Juni 1936 is gevolgd.

Overwegende dat onder deze omstandigheden van Hulshof kon worden verwacht, dat hij zoo spoedig mogelijk tot verscheping van de door hem aan Weiss bij voormelde contracten verkochte Thomasmehl zou overgaan en er naar het oordeel van arbiters geen enkel beletsel heeft bestaan om zoo spoedig mogelijk na 3 Juni 1936, in ieder geval vóór 17 Juni 1936, de bovenbedoelde verscheping per zeeboot te doen plaatsvinden.

Overwegende dat zulks temeer klemmt, waar bij de contracten als termijn, waarbinnen de verscheping moest geschieden, was gesteld 10 tot 20 Juni 1936.

Overwegende dat hierbij tevens in aanmerking moet worden genomen, dat de 238.800 K.G. Thomasmehl door Hulshof aan Weiss waren verkocht bij contract van 8 Juni 1936, toen de havenstaking te Antwerpen reeds was uitgebroken en met voormelde besmettingsmogelijkheid van de haven van Gent toch zeker rekening moest worden gehouden.

Overwegende dat blijkens aan arbiters overlegde verklaring van 2 Juli 1936 van de Société Anonyme du Canal et des Installations Maritimes de Bruxelles de havenarbeiders van Brussel van 19 tot 22 Juni 1936 in staking zijn geweest, doch reeds vanaf 8 Juni 1936 de havenarbeiders hadden geweigerd een zeeboot te laden, welke oorspronkelijk zijn lading had moeten innemen in een Belgische haven, waar de staking reeds was uitgebroken.

Overwegende dat een beroep op artikel 34 van de beide gelijkkluidende overeenkomsten ook daarom niet opgaat, omdat staking bij voormeld artikel slechts voorzien is in het bedrijf van den verkooper en/of van zijn leverancier, waarvan in het onderhavig geval geen sprake is, terwijl bij de staking als in artikel 34 bedoeld de verkooper slechts bevoegd is de overeenkomst te ontbinden, indien de force majeure drie maanden geduurd heeft, gerekend van den dag, dat hij den kooper met het geval van force majeure in kennis heeft gesteld.

Overwegende dat, indien het beroep op force majeure bedoeld is afgezien van het bepaalde bij artikel 34, de staking te Gent op voormelde gronden primo was niet onvoorzienbaar en secundo, deze staking Hulshof niet daadwerkelijk heeft belet zijn leveringsverplichtingen tijdig uit te voeren.

Overwegende dat verder onbesproken kan blijven de partijen verdeeld houdende vraag of van Hulshof in redelijkheid kan worden geëischt, dat hij op 17 Juni 1936 de zeeboot Kodumaa naar Gent had moeten sturen, teneinde onmiddellijk na beëindiging der staking de lading in te nemen en eveneens onbesproken kan blijven de vraag of Hulshof hetzij in België hetzij in Nederland de gecontracteerde quantiteiten Thomasmehl op andere wijze had kunnen afleveren, daar — zooals vorenoverwogen — Hulshof naar het oordeel van arbiters, tijdig zijn leveringsplicht had kunnen en derhalve had moeten nakomen.

Overwegende, dat derhalve aan Weiss de vordering tot vergoeding der schade wegens wan-prestatie zijdens Hulshof moet worden toegewezen.

Overwegende dat tusschen partijen in confesso is dat deze schade heeft bedragen frs. B. 80.688,40.

Rechtdoende :

als goede mannen naar billijkheid in hoogste ressort:

Veroordeelen de N. V. Kunstmesthandel v. h. Hulshof en Co, gevestigd te Utrecht om tegen behoorlijk bewijs van kwijting aan de Deutsche handelsvennootschap Wilhelm Weiss en Co, te Danzig, te betalen een bedrag van B. frs. 80.688,40 of een daarmee gelijkstaand bedrag in Hollandsch geld, den koers berekend naar den dag van betaling, met de rente van dit bedrag ad 5 % 's jaars vanaf 1 Juli 1936 tot de voldoening, en veroordeelen tevens voormelde N. V. Kunstmesthandel v. h. Hulshof en Co, in de kosten dezer procedure.

233

VREDEGERECHT TE GHISTEL

10 September 1937.

Voorzitter : M. D. Depuydt.

Pl. : Mrs De Wulf en M. Depuydt.

BURGERLIJK RECHT. — CONTRAKT VAN AANNEMING. — BOETE WEGENS ACHTERSTEL. — EISCHBAARHEID. — UITVOERING DER WERKEN DOOR EEN DERDE. — VOORLOOPIGE AANVAARDING. — KARAKTER.

De eigenaar van een in opbouw zijnde huis wordt aanzien verzaakt te hebben aan zijn recht op schadever-

goeding wegens achterstel der werken indien hij bezit heeft genomen der werken zonder voorafgaandelijk protest of voorbehoud.

De overeenkomst gesloten tusschen ondernemer en werkgever maakt tegenover een onderaannemer eene « res inter alios acta » uit; de werkgever bij gebrek aan in morastelling van den ondernemer, is niet gerechtigd de werken door een derde te doen uitvoeren;

Beuckels t/ Dumarey.

1) Voor wat betreft den eisch :

Overwegende dat partijen het eens zijn dat er nog 2100 frank blijven staan als waarborg bij den verweerder;

Overwegende dat de eischer verklaart de vloerwerken niet te hebben uitgevoerd omdat verweerder deze deed uitvoeren door een andere vloerlegger en waarvan de prijs afgetrokken werd van de hoofdsom van 44.000 frank; dat de eischer ook beweert dat hij de drijfwerken niet heeft kunnen uitvoeren op 1 Juni 1937, gezien de brutale houding van den verweerder en dat hij toeliet eene som van 250 frank af te trekken van de hoofdsom om dit werk door een ander te laten uitvoeren;

Gezien partijen op 3 Maart 1935 mondeling overeengekomen zijn het kwestieuze woonhuis te bouwen volgens plan en lastenkohier, opgemaakt door zekeren Vancleven Frans, architect te Sysseele; overwegende dat het lastenkohier bepaalt in zijn artikel 10 dat de waarborg zal uitbetaald worden bij de bepaalde overname, en dat deze zal plaats hebben één jaar na de voorloopige overname nadat de bouwkundige den goeden staat der werken zal bevestigd hebben; overwegende dat dit zelfde lastenkohier vaststelt dat vóór de eindovername de plankenvloeren herlegd en gedreven moeten worden door den eischer;

Overwegende dat de eischer ons dient te bewijzen dat voorafgaandelijk zijnen eisch, de eindovername heeft plaats gehad en op welken datum en na vaststelling, door den aangestelden bouwkundige, van den goeden staat der werken; overwegende dat de eischer zulks niet bewijst of aanvraagt te bewijzen; overwegende dat het waarborgstermijn dus nog niet verstreken is en de eisch ons te vroeg-tijdig voorkomt;

2) Voor wat betreft den eersten tegeneisch van 1250 frank voor 25 dagen vertraging van uitvoering der werken aan 50 frank per dag :

Overwegende dat het lastenkohier in zijn artikel 6 drie maanden en half bepaalt voor de voltooiing der werken, en dat deze beginnen te lopen zoohaast de aannemer het schriftelijk bevel van den eigenaar zal ontvangen hebben; overwegende dat de geldboete per dag vertraging door partijen op 50 frank per dag bepaald werd en zulks bij toepassing in volle rechte;

Overwegende nochtans dat de eischer bij tegeneisch ons geen enkel bewijs aanbrengt van welkdanig schriftelijk bevel van begin der werken; overwegende dat hij niet ontkent reeds bezit genomen te hebben van de gebouwen, en dat hij zulk

bezit genomen heeft zonder eenig protest van zijnentwege; dat hij verder ons ook geen bewijs aanbrengt of vraagt aan te brengen van den vermelden achterstel der werken;

Overwegende dat eischer bij tegeneisch, werkgever zijnde, aanzien wordt als verzaakt te hebben zich te beroepen op den achterstel der werken, indien hij bezit genomen heeft zonder voorafgaandelijk protest of voorbehoud; overwegende dat de inbezitneming voorafgaandelijk was aan het aanbevelen schrijven door hem gestuurd aan den verweerder bij tegeneisch den 23 Juni 1937, dag waarop hij werd bedagvaard om voor ons te verschijnen. (Comm. St-Nicolas, 9 Mei 1902, P. P. 1903 n° 420; Comm. Anvers, 26 Maart 1907, P. A. I., 213; zie: Rép. prat. droit belge, tome III, v° Devis et Marchés n° 93, blz. 739);

Overwegende dat dezelfde aangestelde architect, belast met het toezicht en bestuur der werken, moet zorgen opdat de ondernemer zijn verplichtingen kwijt in den bepaalden termijn; dat hij deze moet eischen de werken op tijd uit te voeren, en zelfs hem inmorastellingen moet toerichten (Delvaux « Architectes » n° 308); overwegende dat zulks ook niet werd gedaan;

Voor wat betreft den tweeden tegeneisch van 154,50 frank voor werken, uitgevoerd door den eischer bij tegeneisch met toestemming van den bouwkundige :

Overwegende dat de eischer bij tegeneisch, vooraleer deze werken door een ander vakman te doen uitvoeren, de verweerder bij tegeneisch niet in mora heeft gesteld en zelfs niet heeft verwittigd bij aanbevelen schrijven; en dat deze werken niet werden uitgevoerd door een onderaannemer, aangesteld door den verweerder bij tegeneisch;

Overwegende dat de overeenkomst gesloten tusschen ondernemer en werkgever tegenover een onderaannemer een res inter alios acta uitmaakt, daar opdat zulke overeenkomst aan deze laatste zou toepasselijk zijn, er een bijzondere bepaling noodig is. (Rev. prat. droit comm. n° 44, 7 Juni 1911; P. P. 1912, n° 74, 5; Comm. Bruxelles, 11 April 1912, P. P. 1913, n° 253; idem, 3 November 1913, Jur. Comm. Bruxelles 1914, 184; Comm. Gand, 1 Mei 1895, Jur. Comm. Fl. n° 1538);

Voor wat betreft den derden tegeneisch van 1440 frank voor kosten der nog uit te voeren en te voltooien werken om het gebouwde huis in orde te stellen zooals verweerder bij tegeneisch het had moeten doen, dit onder voorbehoud van dit bedrag te vermeerderen of te verminderen gedurende het geding;

Overwegende dat de hoofdeischer Beuckels, als aannemer een eisch indient tot betaling der borgsom; dat hij dus de werken welke hij moest uitvoeren aanziet als voltooid zijnde, daar de borgsom dan enkel eischbaar is; overwegende dat geen bewijs aangebracht wordt van bepaalde overname, en dat enkel deze kwijting geeft voor de gebreken welke het gebruik heeft doen uitschijnen sinds de voorloopige aanvaarding (Comm. Gand, 17 April 1908, Jur. Comm. Fl. 314); overwegende dat de

voorloopige aanvaarding geen toestemming en aanvaarding dezer uitmaakt (Micha & Remont « Code belge des architectes », n° 845; Troplong t. 11, n° 1003; Comm. Anvers, 13 Februari 1902, P. P. n° 1402; Comm. Gand, 17 April 1908, Jur. Comm. Fl. 314);

Overwegende dat de aannemer Beuckels beweert de door hem uitgevoerde werken gedaan te hebben gelijkvormig de plans, het lastenkohier en de regelen der bouwkunst;

Dat partijen het dus niet eens zijn over feiten waarover wij geen voldoende vakkundige kennissen bezitten en er desbetreffend dient een vakkundige aangesteld te worden;

Overwegende nochtans, voor wat betreft het leggen der vloeren en andere werken, uitgevoerd door derden, weze door zekere Heyman en Rossel, werken rechtstreeks bevelen door Dumarey, eischer bij tegeneisch, dat deze een res inter alios acta uitmaken voor den oorspronkelijken eischer Beuckels, welke niet verantwoordelijk kan gesteld worden voor werken uitgevoerd door anderen en door hem niet aangesteld, daar de aannemer enkel verantwoordelijk is voor de personen welke hij gebruikt. (Art. 1797 Burgerlijk Wetboek);

Overwegende dat artikel 1144 Burg. Wetb. hier ook niet van toepassing is, daar de toelating om op kosten van den aannemer door anderen de werken te doen uitvoeren in rechte, moet aangevraagd worden en toegestaan door de rechters.

Overwegende dat de aannemer de werken moet uitvoeren volgens de regelen der kunst, en dat hij voor de bepaalde overname verantwoordelijk is voor alle de door hem begane fouten (B. W., art. 1792 en 2270; Cass., 19 Februari 1864, Pasir. 1-179);

Aangezien dat de eisch en de tegeneisch samen onze bevoegdheid in laatsten aanleg overtreffen;

Om deze redenen,

Wij, Vrederechter, handelende in eersten aanleg en tegensprekelijk, alle verdere of tegenstrijdige besluitselen verwerpende, verklaren den eisch ongegrond;

Verklaren de tegeneischen van 1250 frank en van 154,50 frank ontvankelijk, doch ongegrond;

En voor wat betreft den tegeneisch van 1440 frank, vooraleer daarover ten gronde te vonnissen, zeggen voor recht dat voor wat betreft de werken uitgevoerd door Heyman en Rossel de eischer, verweerder bij tegeneisch, niet verantwoordelijk kan gesteld worden; en dat voor de andere werken uitgevoerd door den eischer Beuckels, stellen aan als deskundige den heer Leon Derre, architect te Thorout, welke als taak heeft, na partijen daarvan te hebben verwittigd, het gebouwde huis te gaan onderzoeken ter plaats en 1) na te gaan indien de werken uitgevoerd werden gelijkvormig de plans, het lastenkohier en de regelen der bouwkunst, voor wat betreft de werken door Beuckels enkel uitgevoerd; 2) na te gaan indien de gebruikte materialen overeenstemmen met deze voorzien in het lastenkohier, onder meer het glas der deuren, de plankenvloeren, enz.; 3) de kost vast te stellen

van al de werken die nog dienen uitgevoerd te worden om het huis te schikken zooals het aannemingskontraakt het vereischt; zeggen voor recht dat de deskundige ons onverwijld zijn verslag zal indienen, welk hij zal sluiten met den wettelijken eed.

234

VREDEGERECHT TE HERZELE

29 December 1937.

Vrederechter : M. A. de l'Arbre.

Pl. : Mrs Van Driessche en De Bisschop.

BURGERLIJK RECHT. — VERHURING. — VERBORGEN GEBREKEN. — INVERTOEFSTELLING.

- I. *De verhuurder, niettegenstaande zijn goede trouw, is gehouden den huurder schadeloos te stellen voor schade en verlies aan den huurder berokkend door verborgen gebreken van de verhuurde goederen.*
- II. *Ingeval van verdoken gebreken is in-mora-stelling vanwege den huurder, uitteraard der zaken zelve, niet vereischt.*
- III. *In mora-stelling vanwege den huurder is nooit vereischt voor gebreken welke reeds bestonden vóór het afsluiten der verhuring, de eigenaar is automatisch in vertoef gesteld door zijn verplichting het verhuurde goed in behoorlijken staat van herstelling af te leveren.*

Neckebroeck en Vander Haegen t/ De Mulder.

Gezien de inleidende dagvaarding in dato 14 October 1937;

Gelet op ons vonnis, in dato 27 October 1937, een bezoek ter plaats voorschrijvende;

Gelet op ons verslag van bezoek ter plaats, hetwelk geschiedde op 10 November 1937;

I) Aangezien het plaatselijk bezoek heeft uitgezezen dat de zoldering van het door verweerders aan aanleggers verhuurde huis, reeds oud en versleten, doch sterk genoeg was om er over te gaan; hetgeen we, vergezeld van verscheidene personen, gedaan hebben; terwijl Hilaire De Mulder op vele plaatsen van de zoldering stampte, om wel aan te toonen dat er nergens gevaar van door te trappen te vreezen was;

Aangezien het plaatsbezoek nochtans aanwees dat, op den rechten eersten hoek der zoldering, bij de plaats waar Irma Neckebroeck met een been door de zoldering geschoten is, er een deel van een korte plank lag, waarvan het eene uiteinde gerust had op een houten ribbe zonder erop genageld te zijn geweest; waarvan het ander uiteinde zeer weinig gerust had op een kleinen houten uitsprong; waarvan het middendeel, vóór het ongeluk, genageld was op eene ribbe, waar nu, de stelen der beroeste nagels nog inzaten, terwijl hunne koppen in het planksken waren;

Aangezien aan te nemen valt dat het verborgen gebrek van de zoldering, hierboven aangeduid, en bestaande in de gemakkelijke omkanteling der plank, het ongeluk aan Irma Neckebroeck overgekomen, verwekt heeft;

Aangezien er kan getwist worden over de vraag wanneer en tot hoeverre artikel 1721 van het Burgerlijk Wetboek de eigenaar aansprakelijk maakt voor de kwade gevolgen spruitende uit de zichtbare gebreken van het verhuurde goed; doch dat alle rechtsgeleerden het er over eens zijn dat voornoemd artikel duidelijk oplegt dat, indien er uit de verborgen gebreken eenig verlies voor den huurder spruit, de verhuurder, niettegenstaande zijne goede trouw, gehouden is hem schadeloos te stellen; (Pandectes Belges, V° Bail à ferme ou à loyer N° 71, 72, 73, 88, Kluiskens : De contracten N° 212; Baudry, Lacaninerie, Précis de droit civil, uitg. 1889, T III, N° 657; Thiry : Cours de droit civil T, IV, N° 21 en 22; Hilbert, Res et Jura immobilia, tables quinquenales nov.-déc. 1936 - N° 150, 151, 154 (a contrario 155);

II) Aangezien, ter zake, de ontvankelijkheid van den eisch niet afhangt van eene invertoefstelling, vermits verborgen gebrek en verplichting van in mora-stelling, uitteraard der zaken, elkander uitsluiten, men kan immers nopens iets geene verwtigting geven, zoolang dat iets onbekend blijft;

Aangezien, in casu, in 't bijzonder dient er opgemerkt dat het gaat over een verborgen gebrek, bestaande misschien sedert het opbouwen van het huis, en, in elk geval, reeds vóór de verhuring aan de aanleggers, tijdsomstandigheid die voor gevolg heeft, dat, waren we zelfs voor een zichtbaar gebrek, de eigenaar als automatisch in mora gesteld zoude zijn door zijne verplichting het verhuurde goed in behoorlijken staat van herstellingen af te geven; (Planioi T. X., N° 510 - Pand. Belges, V° mise en demeure N 42/2) ;

III) Aangezien de verweerders te vergeefs pogen aan te voeren dat de zolder, als onbruikbaar, uit de verhuring gesloten was; wat volgens hen zoude blijken uit het feit dat de zoldertrap verplaatst werd;

Aangezien de aanleggers met allen schijn van gelijk doen opmerken dat de trap verplaatst werd om de trapzaal te omvormen tot eene slaapkamer, en ten bewijze daarvan, ziet men dat de venster verminderd werd, een deur gemaakt werd en een nieuwe vloer gelegd; daarbij, werd de trap ter beschikking gelaten van de verweerders, die hem gebruiken om op den zolder te gaan langs de koer, wat toeliet, waren op den zolder te bergen, zonder het eigenlijk woonhuis te moeten bevuilden;

IV) Aangezien de vermoedens, dat werkelijk een ongeluk geschied is, aan de aanlegster en dat ze tamelijk lang geleden en gemeesterd heeft, talrijk genoeg voor handen zijn om geene andere bewijsvoering door de aanleggers aangeboden, toe te laten;

Aangezien het bewezen is dat de kosten voor geneeskundige zorgen beloopten tot 268 frank, meer 200 frank, is gelijk aan 468 frank;

Aangezien ex-aequo et bono, 900 frank dienen toegestaan voor volledige werkonbekwaamheid als huisvrouw, van 20 April tot 1 Juli 1937, en, voor gedeeltelijke werkonbekwaamheid, van 2 Juli tot 18 Juli 1937; dat daaraan 100 frank mag worden toegevoegd als vergoeding der zedelijke schade;

Om deze redenen :

Wij, Vrederechter van 't kanton Herzele, recht-

doende bij tegenspraak en in eersten aanleg, verwijzen solidairlijk de verweerders tot de betaling aan de aanleggers der som van 1468 frank, ten titel van schadevergoeding; verwijzen de verweerders insgelijks tot de rechterlijke intresten en de gedingskosten, kosten tot heden begroot op 129,50 frank; geven aan de aanleggers akte van hun voorbehoud voor de toekomst; zeggen dat er geen doorslaande reden is om de uitvoerbaarheid bij voorraad van ons vonnis toe te staan.

BIBLIOGRAPHIE

HERMANN BEKAERT. — *Les principes de la Récidive dans le droit pénal classique. — Rapport présenté à l'Assemblée générale de l'Union Belge de droit pénal du 18 mars 1939. — Leuven.*

Op de algemeene vergadering van de Belgische Vereniging voor strafrecht werd op 18 Maart i.l. door den heer Herman Bekaert, bijgevoegd beheerder van de Openbare Veiligheid, een uiterst belangrijk verslag uitgebracht betreffende de beginselen der herhaling in het klassieke strafrecht.

Na een uiterst grondig en merkwaardig gedocumenteerd onderzoek naar de beginselen waarop de klassieke leer van het strafrecht de herhaling opvat, beschouwt de auteur deze zienswijze kritisch en stelt daartegenover de opvatting van de moderne wetenschap op dit gebied. Schrijver komt tot het besluit dat de herhaling bij den delinquant een toestand van misdadigheid kenmerkt die onderscheiden is van de toevallige misdadigheid. Het klassiek stelsel dat er zich bij bepaalt voor het nieuwe misdrijf een groote strafmaat toe te passen is ondoelmatig en men moet noodzakelijkerwijze beroep doen op een nieuwe techniek, volledig gesteund op het misdadig karakter in zijn geheel. De toepassing van deze techniek zou gerechtvaardigd zijn, volgens den auteur, telkens wanneer degene die een misdrijf begaat ten minste een of meer straffen van gewone gevangenis heeft ondergaan en hierbij zouden ook straffen in den vreemde uitgesproken dienen in aanmerking genomen te worden.

Men zal zoowel rekening dienen te houden met objectieve en subjectieve factoren, namelijk van den eenen kant het belang, de menigvuldigheid en den bijzonderen aard van de begane misdrijven, en van den anderen kant het geheel der physiologische en psychologische gedragingen van den delinquant, zijn sociaal- en beroepsleven en zijn gedrag tijdens en na de uitboeting der straf.

Het facultatief karakter van het regime dat toegepast wordt op de recidieven zou dienen behouden te blijven zooals dit ook het geval was in de klassieke leer.

Een uiterst leerzame en belangrijke bijdrage tot het hedendaagsche strafrecht.

MEDEDEELINGEN

ACADEMISCHE VEREENIGING VOOR STAATSWETENSCHAPPEN EN SOCIOLOGIE

Groepeering van de oud-studenten der School voor Politieke en Sociale Wetenschappen te Leuven

De circulaire, die vóór een paar weken naar de Vlaamsch en Nederlandsche oud-studenten der School voor Politieke en Sociale Wetenschappen werd gestuurd, ten einde na te gaan of de stichting van een Academische Vereeniging voor Staatswetenschappen en Sociologie voldoende belangstelling zou ontmoeten, heeft een gunstigen uitslag opgeleverd.

Dienovereenkomstig zal er tot de stichting van de Vereeniging, de grondige bespreking van haar toekomstige werking, de nadere bepaling van haar doel en werkmiddelen worden overgegaan.

Wij hebben de eer U uit te noodigen tot de eerste vergadering tevens stichtingsvergadering, van de Academische Vereeniging voor Staatswetenschappen en Sociologie die op Zondag 26 Maart 1939 zal gehouden worden in het Spoelbergh-Instituut, Kraekenstraat, 3, te Leuven, te 10,30 uur.

Behoudens aanstelling van het bestuur, bespreking van statuten en andere vraagstukken, die met de stichting en werking van de nieuwe Vereeniging verband houden, zal een voordracht worden gehouden door Zeer Eerwaarden Pater C. Van Gestel O. P., doctor in de politieke en sociale wetenschappen, hoogleeraar aan de School voor Politieke en Sociale Wetenschappen te Leuven.

Het onderwerp is: « De stand der sociale wetenschappen in Vlaanderen ». Studies over het sociale vraagstuk, over de positieve sociologie, over de sociale filosofie en ethiek. — Onderzoek der bestaande leerinrichtingen: hogere instituten en sociale scholen; publicaties; bibliotheken; richtlijnen voor de toekomst; samenwerking met Nederland.

Een bespreking zal volgen, waarna wellicht een reeks practische besluiten zullen kunnen getroffen worden.

Na de vergadering zal te 13 uur een banket worden gehouden in het «Hotel Majestic», Bondgenootenlaan, te Leuven, rechtover het Stadstheater. De prijs van het banket (drank niet inbegrepen) is vastgesteld op 30 frank. Gedurende het banket zullen verschillende uitgenoodigde tafelredenaars de gelegenheid bekomen om nog andere aspecten van de betekenis der Academische Vereeniging voor Staatswetenschappen en Sociologie toe te lichten.

Wij zijn zoo vrij aan te dringen opdat U den Zondag 26 Maart zoudt willen vrijhouden voor onze nieuwe Vereeniging. Tevens hopen wij dat U het bedrag van het lidmaatschap der Vereeniging (20 fr. of 2 gulden), naast desgevallend de som van 30 frank voor de deelname aan het banket, vóór 19 Maart a.s. op post-checkrekening nr 4162.15 (W. Leën, Leuven), zoudt willen storten.

Naast oud-studenten van de School voor Politieke en Sociale Wetenschappen der Universiteit te Leuven, zullen tevens als toetredend lid in de nieuwe Vereeniging kunnen worden opgenomen, academisch-gediplomeerden en andere personen die belang stellen in politieke en sociale studie, hetzij zij door het bestuur tot het lidmaatschap van de Vereeniging werden uitgenoodigd, hetzij zij op hun aanvraag als toetredend lid door het bestuur worden aanvaard.

Het Voorloopig Comité.

P.S. Alle correspondentie dient gestuurd naar Dr W. Leën, 47, Emiel Max laan, Schaarbeek-Brussel.